VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 123 — Vol. L vuosikerta — Sudbury, Ont. — Tiistaina, lokak. 25 p. — Tuesday, Oct. 25, 1966

"Lämmin vastaanotto" Johnsonille

Opiskelijat järjestivät mielenosoituksia Vietnamin sotaa vastaan Manilassa; Westmoreland vaatii lisää sotavoimia

Manila. Yhdysvaltain ja sen sotakumppanien konferenssipaikan, Manila Hotellin edustalla oli maanantaina voimakkaat sotilas- ja poliisivartiot, jotka käsittelivät kovakouraisesti ampuma-aseitakin käyttäen Vietnamin sotaavastustavia mielenosoittajia. Silminnäkijäin kertoman mukaan poliisit avasivat mielenosoittajia vastaan tulituksen, minkä johdosta kaksi mielenosoittajaa haavoittui, yhtä heistä ammuttiin niskaan.

Noin 3,000 mielenosoittajaa kokoontui hotellin edustalle, missä USA:n presidentti Johnson ja kuuden muun hallituksen edustajat aloittivat kokouksensa Vietnamin kysymyksestä.

Poliisit ja sotilaat mukiloivat mielenosoittajia kiväärintukeilla ja patukoilla hotellin edustalla. Noin 30 mielenosoittajaa vangittiin.

Mielenoosittajat huutelivat kuorossa: "Hey, hey, LBJ, how many kids you kill today?" (Hei, hei, LBJ, montako lasta tapatte tänään).

Mielenosoitnuspaikalle jäi revittyjä plakaatteja, vaatteiden palasia, kenkiä jne. Poliisien tiedonannon mukaan kahakassa loukkaantui 10—15 opiskelijaa, joista yksi vakavasti.

Presidentti Johnson puhui ensimmäisenä kokouspäivän iltana sen jälkeen kun Etelä-Vietnamissa olevien yhdysvaltalaisten sotajoukkojen komentaja kenraali William Westmoreland oli uutistietojen mukaan sanonut kokouksessa, että hän haluaa saada lisää sotavoimia käyttöönsä.

Etelä-Vietnamin valtion päämies, kenraaliluutnantti Nguyen Van Thieu ja pääministeri Nguyen Cao Ky esittivät "uuden avoin syli" ohjelmaansa, jonka mukaan Vietnamin vapaustaistelijoille luvataan täysi amnestia, jos he karkaavat Vietkongin riveistä ja tulevat Saigonin joukkojen puolelle.

"Tämä avoin syli" ohjelma koskee vain niitä, jotka tuomitsevat kommunistisen elämäntavan, selitti pääministeri Ky, jakaen vastustajansa kolmeen seuraavanlaiseen ryhmään: Niihin, jotka haluavat mennä Pohjois-Vietnamiin; niihin, jotka haluavat liittyä Etelä-Vietnamin yhdyskuntaan ja joille luvataan armahdus ja kolamnneksi niihin, jotka haluavat jatkaa taistelua ja joille ei mitään armoa anneta.

Etelä-Korean presidentti Park Chung Hee sanoi: "Minä haluan tehdä täysin selväksi, että me emme voi jakaa neuvottelupöytää ns. Kansalisen vapausrintaman alaisten tuhoavien ja laittomien ryhmien kanssa . . . Rauhanehtona täytyy olla se, että Pohjois-Vietnam lopettaa Vietkongin avustamisen.

Sovittelevamman asenteen omaksui Filippiinien presidentti Ferdinand Marcos, joka sanoi: "Me ojennamme Kiinanmeren yli tästä rannikkokaupungista Pohjois-Vietnamille sovittelu- ja rauhan käden.

Ensimmäisen kokouspäivän päätyttyä Yhdysvaltain presidentti Johnson antoi ymmärtää, että kokouksessa vallitsi odotettua suurempi yhtenäisyys. "Meillä oli ilahduttava päivä", sanoi presidentti Johnson.

Konferenssiin osallistuu presidentti Johnsonin lisäksi Etelä-Vietnamin, Etelä-Korean, Filippiinien, Thaimaan, Australian ja Uuden Seelannin hallitusten edustajat.

Hongkong. — Pohjois-Vietnamin presidentti Ho Chi Minh sanoi maanantaina että Manilan konferenssi on alkusoittoa sotatoimien edelleen laajentamiselle Vietnamissa. Konferenssin tarkoituksena on, sanoi Ho Chi Mnih, värvätä lisää liittolaisia USAn tueksi, laajentaa sodankäyntiä ja saada sodankäynti entistä rajummaksi.

"Mitä enemmän Yhdysvallat kärsii sotilaallisia tappioita, sitä vaarallisemmaksi se tulee", hän selitti.

Pres. Johnson mielenosoituksen kohteena

Canberra, Australia. — Useimpia satoja vihamielisiä Vietnamin sotaa-vastaisia mielenosoittajia otti täällä lauantaina yhteen poliisien kanssa. Jotkut heittäytyivät presidentti Johnsonia kuljettaneen limosiinin eteen Sidneyssä.

Tämä mielenosoitus vioitti pahoin Sydneyn kaupungin presidentti Johnsonille järjestämää "f a i r dinkum" tervetulo juhlaa. Yli miljoonainen väkijoukko kokoontui katujen varsille ja satama-alue oli ahdettu tungokseen asti kaikenkokoisilla vesialuksilla.

Se oli yksi *innokkaimmista* vastaanotoista kuningatarvierailu mukaanluettuna koko Sidneyn kaupungin historiassa.

Mielenosoittajat ottivat yhteen poliisien ja pres. Johnsonin kannattajien kanssa Kansallisen Taidegalleerian luona missä vastaanottotilaisuus pidettiin.

Poliisit vangitsivat 12 miestä ja naista rauhattomuuksien jälkeen.

Presidentin autosaattue joutui kerran muuttamaan kulkureittiänsä, välttääkseen jauhopommeilla varustettuja opiskelijaryhmiä. Useita naisia ja lapsia joutui kansanjoukon puristukseen ja tarvitsi ensiapua kun mielenosoittajat ja pres. Johnsonin kannattajat vaihtoivat iskuja.

Jättiräjäytyksellä suuri pato jokeen

Moskova. — Venäläiset insinöörit suorittivat viime viikolla jättiläisräjähdyksen muuttaen vaarallisen joen juoksusuunnan pois kazakhstan pääkaupungista Alma-Atasta.

Tassin uutistoimisto sanoi 5,000 tonn. trotyliä ja ammoniittia käytetyn muodostamaan luonnon padon, joka on 330 jalkaa korkea ja 1.650 jalkaa pitkä Littie Almatinka joen tielle.

Virallisesti on tiedoitettu, että se on ollut laatuaan suurin räjäytys maailmassa, ja että sen voimasta muodostui pato muutamassa sekunnissa.

Joki, joka virtasi Alma Ataan Tienshan vuorilta, on useita kertoja menneinä vuosina tulviessaan tuonut hävitystä tähän 700,000 asukkaan kaupunkiin, ja vaurioittanut sen esikaupunkialueita vyöryttämällä niihin mutaa ja irtokiviä aiheuttaen suurta aineellista vahinkoa ja ihmishenkien menetyksiä.

MAAKUNNILLE LUVATTU ENEMMÄN VEROTULOJA

Ottawa. — Pääministeri Lester B. Pearson tarjosi sunnuntai-iltana maakuntahallitukselle $90,000,000 entistä enemmän varoja koulumenojen pienentämiseksi ja vieläkin enemmän tulevaisuudessa.

Samalla kertaa hän tiedotti uusista miesvoima harjoitusohjelmista, joiden tavoitteena on auttaa aikuisia selviytymään teknologisen kehityksen aiheuttamista pulmista (esim. automation aiheuttamasta työttömyydestä).

Hän julkaisi etukäteen maanantaina kokoontuneelle liitto- ja maakuntahallitusten konferenssille esitettävän lausunnon.

Samalla kertaa pääministeri antoi vihjeen, että liittohallituksen on ehkä korotettava veroja tämän rahasumman hankkimiseksi.

Liittohallitus maksaa nyt noin $5.00 yliopistojen kutakin opiskelijaa kohti ja jakaa maakuntahallitusten kanssa tekniikka- ja ammattikoulujen rakennuskustannukset.

Nämä ohjelmat maksavat liittohallitukselle tänä vuonna $270,000,000 ja ne tulisivat maksamaan osapuolilleen saman verran ensi vuonna.

Pääministeri Pearson ehdottaa romuutettavaksi kaikki aikaisemmin näitä kysymyksiä koskeneet ohjelmat ja otettavaksi käytäntöön uuden verotulojen jako ohjelman, minkä perusteella maakunnat saisivat kaikkiaan $360,000,000 ensi vuonna, ja mikä summa kohoaisi vuosi vuodelta opiskelijain määrän lisääntymisen perusteella.

Sen lisäksi liittohallitus on valmis ottamaan kannettavakseen osan maakuntien menoista, jotka johtuvat aikuisten ammattiopetuksesta. Tässä on pääministeri Pearsonin ehdotuksen tärkeimmät kohdat:

— Maakunnille annetaan 4% tuloveroroista ja 1% yhtiöiden tuloveroista. Tasoitusmenetelmien perusteella tästä tulisi (maakunnille) $14 kutakin asukasta kohti kaikissa maakunnissa — yhteenlaskien lähes $286,000,000.

— Liittohallitus ottaa maksaakseen aikuisten ammattikoulutuksesta koituvat kaikki kustannukset, aina 90:een dollariin asti viikossa. Ottawa maksaa nykyään tällaisesta ammattikoulutuksesta noin 97 prosenttia ja maakunnat jäljellejäävän 3 prosenttia.

— Liittohallitus maksaa (yhtiöille) 100-prosenttisesti ammattiopetuksesta koituvat menot. Maakunnat maksavat nykyään useimmissa tapauksissa 25 prosenttia ammattiopetuksesta ja joissakin tapauksissa 50%.

— Missä yhtiö haluaan antaa teknologian kehityksestä johtuneiden muutosten vuoksi työläisilleen uuden ammattiopetuksen, liittohallitus suorittaa lukukausimaksun niille henkilöille, jotka ottavat ammattiopetusta yksityislaitoksissa (institutes).

"PUNAINEN DEKAANI" KUOLI 92-VUOTIAANA

Canterbury, Englanti. — Tri P. Hewlett Johnson kuoli täällä lauantaina 92-vuotiaana. Hänet tunnettiin maailmanlaajuisesti Canterburyn "punaisena dekaanina".

Eläkkeellä ollut Englannin kirkon entinen pappi on ollut hyvin vakavassa tilassa, edellisellä viikolla kotonaan tapahtuneen tapaturman jälkeen.

Miehenä, joka piti kunnia-asianaan olla Neuvostoliiton ystävänä Tri. Johnson oli yksi Englannin kirkon huomiotaherättävin hahmo.

Hänelle annettiin "punaisen dekaanin" lisänimi, kun hän ollessaan vuosien 1931—1963 välillä Canterburyn dekaanina jatkuvasti saarnasi kommunismin ja kristillisyyden yhteensopivaisuudesta.

Hän oli useita vuosia tulisten keskustelujen keskeisimpänä hahmona, sen takia kun hän ylisti kommunistista elämäntapaa. Vuonna 1954 hän vannoi valan, ettei hän ole kommunistipuolueen jäsen.

'SANOKAA MINUA PUNAISEKSI'

Espanjan sisällis-sodan aikana hän sanoi: "Näin punaista, te voitte sanoa minua punaiseksi". Tästä alkoi nimitys "Punainen dekaani".

Kaksi kertaa hän sai julkiset nuhteet Englannin kirkon päämieheltä, Canterburyn arkkipiispalta, mutta tri. Johnson ei luopunut ottamastaan kannasta.

Englantilaisen lain mukaan tarvitaan parlamentin säädös ennen kuin Canterburyn dekaani voidaan poistaa asemastaan.

Vuonna 1948 oli tri. Johnson puhujamatkalla Canadassa ja Yhdysvalloissa. Matkan Canadan-osan avustajana toimi silloin Toronton Rauhan-neuvosto.

Canadasta hän meni Yhdysvaltoihin, vaikka vuosi aikaisemmin oli häneltä evätty sinne viisumi USA:n hallituksen taholta, sen takia kun hän oli vieraillut Neuvostoliitossa ja oli USAn—Neuvostoliiton Ystävyysyhdistys. Hänelle annettiin viisumi vuonna 1948, mutta vuonna 1950 eväsi USA:n hallitus häneltä maahanpääsyluvan pysyväisesti, vuoden 1918 siirtolaislakipykälän nojalla, joka kieltää maahanpääsyn henkilöiltä, jotka ovat jäseninä tahi ovat liittyneet johonkin sellaiseen järjestöön, mikä edistää hallituksen väkivaltaista kukistamista.

Suurin hämminki nousi vuonna 1952, Korean sodan aikana, kun Kommunistinen Kiina syytti Yhdysvaltoja bakteeri-sodan käynnistä. Tri. Johnson sanoi silloin sanomalehtikonferenssissa: "Syvimmällä häpeäntunteella sanon, että tästä ällöttävästä ja epäinhimillisestä toimenpiteestä."

Kaivosjätevyöryssä kuoli 130

Aberfan, Walesia. — Vuorokausi sen jälkeen kolikaivoksen jätekuonaineitten "vuori" (slag) vyöryi täällä perjantaina kaatosateen aiheuttamana kansakoulun ja 30 muun rakennuksen päälle, on virallisten tietojen mukaan kuolemantapauksia 130—132 lasta ja seitsemän aikuista.

Kahdentuhannen pelastustyöntekijän kaivautuessa tähän jättiläismäiseen mutajaan jäteainevyöryyn, nousee pelontunne että uhriluku voi kohota 220 henkilöön.

Ainoastaan 29 lasta ja opettajaa on tähän asti pelastettu elävänä tästä jäteaineen peittämästä koulusta. Noin 88 oppilasta ja opettajaa ehti pakoon ennen kuin jätevyöry peitti koulun.

Yhteensä 254 oppilasta oli rekisteröitynä tähän kouluun, käsittäen poikia sekä tyttöjä 7—11 ikävuosien välillä.

Lauantaiaamuun mennessä, surunvalittavat vanhemmat ja sukulaiset ovat pystyneet ehdottomasti tunnistamaan ainoastaan 47 ruumista.

Natsien kokous meni myttyyn San Franciscossa

San Francisco. — Yli tuhat vastamielenosoittajaa tukahdutti täällä lauantaina George Lincoln Rockwellin neekeri-vastaisen "White Power" katukokouksen. Poliisit muodostivat suojelusrenkaan natsien ympärille, kun ryhmä näyttämään että vihamielisyys Amerikan Natsipuolueen johtajaa kohtaan saa väkivaltaisen luonteen.

Mr. Rockwell yritti puhua noin 12 minuutin ajan munia heittelevälle ja tuomitsemishuutoja antavalle kansajoukolle.

Yhdessä välissä hän sanoi: "Minä tulen pysymään täällä (korokkeella) kunnes te lakkaatte minun puhua."

Mutta pian tämän jälkeen poliisikersantti nousi ajoneuvon päällä olevalle korokkeelle ja sanoi "tässä kaikki Rockwell".

Natsijohtaja sekä 20 uniovormuisin pukeutunutta, mutta aseetonta "myrskyjoukkolaista" sitten saatettiin poliisien toimesta läpi vihamielisen kansanjoukon pois koko alueelta.

Mr. Rockwell oli aikaisemmin viikolla sanomalehtitilaisuudessa ilmoittanut, että hänen natsipuolueensa ja valkoisenrodun ylemmyyttä potevan Ku Klux Klan tulisivat pitämään katukokouksen, ja heti sen jälkeen San Francisco-ryhmät lupautuivat yhteisesti järjestämään vastamielenosoituksen.

YKn YLEISKESKUSTELU PÄÄTTYI VIETNAMIN KYSYMYKSEN MERKEISSÄ

Y.K. New York. — Yhdysvaltain YK:n päävaltuutettu Arthur Goldberg sanoi viime viikolla Yhdysvaltain olevan heti valmis lopettamaan Pohjois-Vietnamin pommitukset, jos se saa takeet siitä, että Hanoi on valmis neuvottelemaan rauhasta.

Neljä viikkoa kestäneen yleiskeskustelun viimeisenä päivänä yleiskokouksessa—pitämässään puheessa Goldberg toisti Yhdysvaltain "rauhanneuvottelutarjouksen", jonka Pohjois-Vietnam on torjunut.

Yleiskeskustelun aikana Vietnam on ollut kiistämättä hallitsevin kysymys, vaikka se ei edes ollut työlistalla. Lähes sata ulkoministeriä oli niiden 108 maan edustajien joukossa, jotka osallistuivat keskusteluun kansainvälispoliittisissa kysymyksistä. Yksi toisensa jälkeen he vaativat Vietnamin taistelujen lopettamista, mutta avainta neuvotteluratkaisuun ei tunnu löytyvän. Parhaimpana pohjana tarkkailijat pitävät pääsihteeri U Thantin kolmivaiheista suunnitelmaa, joka alkaa Pohjois-Vietnamin pommittamisen lopettamisella.

Työskentely YKssa siirtyi nyt seitsemään valiokuntaan. Pääaiheena tulevissa keskusteluissa ovat aseidenriisuntakysymykset.

Laosin pääministeri prinssi Souvanna Phouma vetosi viime tiistaina YK:n yleiskokoukseen ja kehotti palaamaan vuoden 1954 Geneven-sopimukseen Vietnamin sodan lopettamiseksi ja koko Indokiinan niemimaan neutralisoimiseksi.

Laosin kansa, joka on sodan välitön uhri, pyytää minun välitykselläni asianomaisia alkamaan neuvottelut, hän sanoi ja lisäsi Geneven sopimuksen muodostavan kunniallisen perustan ja arvokkaat kehykset rauhanneuvotteluille. Souvanna Phouma korosti kuitenkin, että valvonta- ja tarkkailujärjestelmää täytyy parantaa.

Pääministeri sanoi ettei hänen hallituksensa tule säästämään voimiaan yrittäessään hävittää epäluulon muuria ja voittaa eräiden maiden itsepäisen kuurouden auttaakseen niitä lopettamaan Vietnamin murhenäytelmän.

Epäluottamus ja voimapolitiikkaa vaikeuksien aiheuttajana, U Thant

"Sota Vietnamissa ei ole vain suuronnettomuus Vietnamin kansalle, vaan jatkuva vaara maailman rauhalle"

YK, New York. — Maitten välillä yleensä vallitseva luottamuksen puute sekä voimapolitiikasta kiinnipitäminen on leimaa-antavana piirteenä kansainvälisissä suhteissa, sanoi YK:n pääsihteeri U Thant sunnuntaina.

Nämä ovat kovia tosiasioita, mitkä YK:n ja sen jäsenmaiden tulee kohdata, selitti mr. U Thant tervehdyssanomassaan, minkä hän lähetti monissa maissa (myös Canadassa) vietetylle Yhdistyneet Kansakunnat päivän juhlatilaisuuksille.

Hän selitti, että kaikki YK:n ja nykymaailman voimien arvioinnit, jotka ovat liian toivorikkaita tai liiaan pessimistisiä, ovat pois tolaltaan.

"YK syntyi vaikeuksista ja sen päätehtävänä on kohdata vaikeuksia ja kriisejä . . . Meidän täytyy pitää lähtökohtana sitä, että uusi rauhan ja järjestyksen romahdus maailmassa on kokonaan mahdoton ja ryhdyttävä sitten vakaasti poistamaan niitä esteitä, mitkä ovat rauhan ja järjesteyksen tiellä", sanoo lausunnossaan U Thant.

Ainoa kriisi, mistä hän tässä lausunnossaan nimellisesti mainitsee on Vietnamin sota. "Meidän täytyy tunnustaa, huolimatta siitä minkälaisia henkilökohtaisia kannanmäärittelyjä omaamme, että Vietnamin sota ei ole vain suuronnettomuus Vietnamin kansalle, vaan myös jatkuva vaara maailman rauhalle."

U Thant on moneen kertaan ilmaissut katsantokannan, että tapahtumien sarja Vietnamin sodan lopettamiseksi voi alkaa vain siitä, että Yhdysvallat lopettaa ehdoitta Pohjois-Vietnamin pommituksen. Hän on myös arvostellut sitä harhauttavaa ja vaarallista ajatusta, että Vietnamin sota on pyhää sotaa kommunismia vastaan.

YK:n yleiskokouksen presidentti, afganistanilainen Abdul Rahman Pazhwak sanoi YK-päivän lausunnossaan, että Vietnamin sodassa "missä vallitsee luottamuksen ja yhteyksien puute, vain ihmiskunnan yhteinen toiminta voi avata tien keskusteluille taistelujen lopettamiseksi".

YK, New York. — YK:n välirauhatarkkailijat ovat havainneet, että molemmat osapuolet, Israel ja Syyria, ovat loukanneet rajojensa demarkaatioaluetta.

Samalla kertaa lauantaina julkaistussa tarkkailijain raportissa sanotaan, että kummallakan puolella rajaa ei ole keskitetty sotajoukkoja, vaikka Syyrian puolella sanotaan olevan joitakin uusia puolustusasemapaikkoja.

YK:n yleiskokous varoittaa "lehmäkaupan" teosta Rhodesiassa

Vain Portugali ja Etelä-Afrikka äänestivät vastaan; Canada pidättyi äänestämästä päätöslauselmasta mitä Afro-Aasian maat ehdottivat ja muut tukivat

Y.K. New York. — Yhdistyneiden Kansakuntien yleiskokouksen istunnossa hyväksyttiin lauantaina afrikkalaismaiden aloitteesta päätöslauselma, missä varoitetaan Britanniaa tekemästä mitään sellaista "kauppaa", mikä estää hallitusvallan siirtymisen neekerien käsiin Rhodesiassa.

Tansanian ehdottama, sekä sosialististen ja miltei kaikkien Afro-Aasian maiden kannattama päätöslauselma sanoo Britannian keskustelujen Rhodesian rotusyrjintähallituksen kanssa vaarantavan Rhodesian 4,000,000 neekerin luovuttamattomia oikeuksia.

Kaikkiaan 121 jäsentä käsittävässä Yleiskokouksessa hyväksyttiin tämä päätöslauselma äänin 86—2; vain Portugali ja Etelä-Afrikka äänestivät tätä päätöslauselmaa vastaan. Kahdeksantoista maata, mukaanlukien Canada, Yhdysvallat, Britannia ja Ranska, pidättyi äänestyksestä ja viidentoista maan edustajat olivat pois kokouspaikalta äänestysaikana.

Päätöslauselma hyväksyttiin aikaisemmin, perjantaina, YK:n "Trusteeship" komitean kokouksessa. Yleiskokouksen ylimääräinen istunto hyväksyi sen lauantaina ylivoimaisen enemmistöpäätöksen perusteella. Päätöslauselmassa varoitetaan "hallintovallan (Britannian) ja laittoman rotusyrjintähallituksen välillä tehtävistä kaikista sellaisista järjestelyistä, jotka loukkaavat Zimbabwen (Rhodesian) kansan itsemääräämisoikeutta ja itsenäisyyttä . . .

Intia yritti muutosehdotuksen perusteella lievintää päätöslauselman sanamuotoa siten, että Britannian ja Rhodesian väliset keskustelut "voivat vaarantaa" Rhodesian väestön oikeuksia, sen sijaan kun alkuperäisessä päätöslauselmaehdotuksessa sanotaan, että ne keskustelut todellisuudessa vaarantavat Rhodesian kansan oikeuksia.

Lopulta Intia äänesti kuitenkin Tansanian ehdottaman alkuperäisen päätöslauselman hyväksymisen puolesta.

Canada, Yhdysvallat ja Ranska omaksuivat äänestyksessä sellaisen kannan, että Britannian ja Rhodesian viimeaikaisista keskusteluisa ei ole ilmennyt mitään sellaista mikä vaarantaisi Rhodesian kansan oikeuksia.

Britannian surlähetttiläs, lordi Caradon sanoi maansa hallituksen pitävän kiinni tarkoituksestaan olla tukematta mitään sellaista ratkaisua mikä ei saa koko Rhodeisan kansan hyväksymistä.

VIIME TIEDOT

New Delhi. — Intian, Yhdistyneen Arabitasavallan ja Jugoslavian johtajat antoivat maanantaina yhteisen lausunnon, missä vaaditaan Yhdysvaltoja lopettamaan Pohjois-Vietnamin pommituksen ja antamaan vietnamilaisille mahdollisuuden ratkaista omat ongelmansa Geneven sopimuksen pohjalla. (Yksityiskohtaisempi uutinen kokouksesta julkaistaan torstaina.)

Kalkutta. — Eilen tänne saapuneet tiedot viittaavat siihen että noin 100 intialaista kuoli lauttalaiva-onnettomuudessa, ja että 32 muuta kuoli rautatieonnettomuudessa Biharin osavaltiossa pidetyn hindujuhlan aikana. Juhlapaikalle menossa olleessa lauttalaivassa oli 125 ihmistä, suurin osa naisia ja lapsia. Se upposi keskelle jokea Nepalin lähettyvillä. Aikaisemmin eräs pikajuna iski tasa-ylikäytävällä väkijoukkoon.

Bogota. — Ainakin 50 miestä salpaantui kivihiilikaivoksessa tapahtuneen räjähdyksen jälkeen erääseen kivihiilikaivokseen noin 150 mailia Colombian pääkaupungista, Bogotasta.

Madrid. — Espanja sulki maanantaina Gibraltarin rajan kaikilta muilta paitsi jalankulkijoilta, tehostaen siten kampanjaansa, jonka tavoitteena on saada Britannia luovuttamaan Gibraltarin takaisin Espanjalle. Gibraltar on ollut Britannian hallinnassa 262 vuotta. Kuvernööri sir Gerald Lathbury varoitti Gibraltarin asukkaita, että heidän tulee valmistua määräämättömäksi ajaksi tiukkojen säännöstelymääräysten alaisuuteen.

Ottawa. — Pääministeri John Robarts sanoi maanantaina että Ontario menettää $7.—$13,000,000 jos hyväksytään liittohallituksen uusi verotulojen jakamissuunnitelma korkeimman opetuksen rahoittamisen kohdalta. Pääministeri Robarts antoi kuitenkin ymmärtää, että maakunnan ja liittohallituksen edustajat neuvottelevat edelleen asiasta.

KAKSI ALUSTA OLI PAHASSA KOLARISSA

Manila. — Ainakin 44 ihmistä kuoli varhain sunnuntaina kun matkustajista täyteen ahdetty filippiiniläinen alus, Pioneer Leyte ajoi yhteen erään yhdysvaltalaisen rahtilaivan kanssa Manilan lahdella ja upposi. Kolmekymmentäyhdeksän henkilöä oli vielä sunnuntai-iltana kateissa.

Pelastustöihin osallistuneet virkailijat sanovat, että 778-tonnin kantoisessa filippiinilaivassa oli ilmeisesti 255 ihmistä — matkustajia ja henkilökuntaan kuuluvia — kun se ja 7,000 tonnin kantoinen Golden State ajoivat yhteen.

Yhdysvaltain laivaston sammakkomiehet suorittivat sunnuntaina tutkimuksia 9 sylen (fathom) syvyydessä löytääkseen hukkuneita.

Yöpukuisena pelastettu Apolinar Allorro sanoi tänne saavuttuaan, että "ennen kuin ehdin rukousta mutista minä olin jo vedessä mielettömässä paniikkititlassa olevien miesten, naisten ja lasten kanssa."

Viranomaiset suorittivat tutkimuksia tämän onnettomuuden syistä. Se oli Filipinas Pioneer Linesin toinen tragedia tänä vuonna. Nyt uponneen Pioneer Leyten sisarlaiva Pioneer Cepu upposi rajumyrskyssä neljä kuukautta sitten. Siinä onnettomuudessa kuoli 132 ihmistä.

Pioneer Leyte oli säännöllisesti kulkureitillään; se lähti lauantaina Manilasta kohti Cebu-nimistä paikkaa.

Golden State sai vain 6 jalan mittaisen aukon kylkeensä. Sen miehistö yritti epätoivon voimalla pelastaa uponneen laivan miehistöä ja matkustajia. Suurin osa onnettomuudessa koulleista ovat niitä, jotka olivat tapaturmahetkellä hyteissään, minne he ilmeisesti salpaantuivat.

Kuningas vierailee

Moskova. — Marokkon kuningas Hassab tuli maanantaina Moskovaan hyvän tahdon vierailumatkalle. Vierailun arvellaan johtavan taloudellisten sopimusten tekoon

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing Address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $9.00, 6 kk. $4.75, 3 kk. 2.75 — USA:ssa 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25 — Suomessa: 1 vk. 10.50, 6 kk. 5.75

Totuus hoi, älä jätä

Jokainen taaplaa tietenkin tyylillään, eikä meillä ole mitään sitä vastaan vaikka Toronton Vapaa Sana turvautuu vakavissa kysymyksissä asiallisen keskustelun asemesta haukkuskeluun.

Mutta vanhan suomalaisen katsomuksen perusteella mainitulla lehdellä ei luulisi liioin olevan mitään syytä painaa totuutta roskakoriin.

Kun meidän lehdellemme sanotaan, kuten sanottiin viime torstaina Vapaa Sanassa, että täällä Sudburyssa "ei myöskään olla tietoisia, että Etelä-Vietnamissa on toimitettu vaaleja hallituskysymysten ratkaisemiseksi . ." niin meidän täytyy myöntää, että asia on todella siten ja samalla pyytää, että olkaa hyvä, Vapaa Sanan toimittajat ja ilmoittakaa meille, milloin eli minä päivinä ja vuosina ja miten on Etelä-Vietnamin hallituksia kansanvaltaisesti valittu?

Reilu vastaus tähän yhteen ainoaan kysymykseen selvittäisi monta muutakin asiaa. Vastausta odoteltaessa me puolestamme haluamme muistuttaa, että alituinen hallitusten vaihtuminen on yksi oireellinen merkki kansanvaltaisuuden rikkomisesta ja tosiasia on, että Etelä-Vietnamissa on Yhdysvaltain toimesta vaihdettu viimeksikuluneen parin vuoden aikana hallituksia useammin kuin kerjäläiset vaihtavat paitaa.

Ja minkälaisia hallituksia on sitten Etelä-Vietnamissa muodostettu ja ylläpidetty Yhdysvaltain pistinten tuella? Vastattakoon tähän osittaisesti torontolaisen suuren päivälehden, Toronto Daily Starin viime torstaisella toimituskirjoituksella, missä sanotaan:

"Etelä-Vietnamin hallituksessa tuntuu olevan menossa pienoisversio Yhdysvaltain sisällissodan aikaisesta Etelä—Pohjoista vastaan asetelmasta.

"Seitsemän ministeriä, kaikki syntyisin Etelä-Vietnamista, on eronnut syyttäen, että hallitusta komentelee pohjoisesta tulleet miehet.

"Totta on, että pääministeri Nguyen Ky ja suurin osa hänen johtavista avustajistaan (lieutenants) ovat syntyneet Pohjois-Vietnamissa ja tulleet etelään vasta sitten kun maa jaettiin v. 1954 kommunistien ja ei-kommunistien alueeksi.

"Tämä heittää omituista valoa Yhdysvaltain kantaan, että Pohjois-Vietnam ja Etelä-Vietnam ovat erillisiä valtioita kuten esim. Ranska ja Saksa.

"Tämän teorian mukaan, Pohjois-Vietnam on syyllistynyt provosoimattomaan hyökkäykseen Etelä-Vietnamia vastaan — kuten esimerkiksi Natsi-Saksa hyökkäsi Belgiaan — ja Yhdysvallat on mennyt auttamaan ja puolustamaan pikkumaiden oikeuksia.

"Todellinen totuus — mitä Saigonin hallituksen kokoonpano heijastaa — näyttää olevan se, että useimpien vietnamilaisten mielestä (in the eyes of most of its people), Vietnam on yksi maa, mikä on väliaikaisesti jaettu kahteen osaan; ja että siellä käytävä kauhea taistelu on oleellisesti Vietnamin kahden ryhmän välistä sisällissotaa, mikä on pitkittynyt ja mutkistunut ulkomaisen sekaantumisen johdosta.

"Siihen mennessä, kunnes tämä tunnustetaan, saattaa rauhaan pääsy olla mahdotonta."

Näin torontolainen suurlehti! Onkohan sekin "Moskovan apinoitsija", kuten Vapaa Sana väittää yleensä niiden olevan, jotka eivät hyväksy Yhdysvaltain valheita Vietnamin tilanteesta eikä Yhdysvaltain hyökkäyssotaa pientä Vietnamin kansaa vastaan?

Mutta kun meitä tuhannesti kirottuja "komuja" ja "Moskovan apinoitsijoita" on niin paljon, että Yhdysvaltain hyökkäyssodan tukena ja takana ei ole juuri ketään, niin meidän sallittaneen osoittaa vielä sekin, mitä Neil Sheehan kirjoitti Vietnamin asioista jokin aika sitten sellaisessa tunnetussa "kommunistijulkaisussa" kuin New York Times Magazine. Näin:

"Ennen siirtolaiskautensa alkamista Vietnamia hallitsivat mandariinit (virkamiehet) jotka vedettiin tehtäviinsä kauppa- ja maanomistajaperheistä. Kun Ranska otti sen siirtomaakseen yhdeksännellätoista vuosisadalla, suuri osa Vietnamin aristokratiasta tuli asiallisesti puhuen siirtomaahallinnon palvelijoiksi (kuten aikaisemmin Suomessa tsaarinvallan aikana — K), välikäsiksi oman kansansa ja ulkomaalaisten välille. Ensimmäisen Indo-Kiinan sodan aikana, vaakalaudalla ollen Ranskan vallan säilyminen ja heidän osuutensa siinä, he olivat yhteistoiminnassa Ranskan kanssa. Nyt nämä samat vietnamilaiset ovat samanlaisen syiden perusteella yhteistoiminnassa Yhdysvaltain kanssa.

"Ilmavoimien varamarsalkka Nguyen Cao Ky, Etelä-Vietnamin nykyinen pääministeri, oli ranskalainen lentäjä. Vieraillessaan silloin tällöin maaseudulla hän esiintyi talonpoikien edessä sirossa mustassa lentäjänpuvussa, pitäen laventeli-liinaa kaulassa ja helmikoristeista pistoolia vyössään . . .

"Apulaispääministeri, kenraaliluutnantti Nguyen Huu Co, ja Saigonin sotilasjuntan muut kenraalit, olivat upseereina ja kersantteina Ranskan siirtomaa-armeijassa. Heidän kiintymyksensä ranskalaiseen keittotaitoon, siroihin univormuihin sekä cocktail-illatsuihin ja illanviettoihin antaa verettömän mutta uskollisen heijastuksen siirtomaakauden elämäntavoista. He ovat vietnamilaisia, jotka ovat perineet huonoimman osan kahdesta kulttuurista — mandariinien rehentelyn sekä Ranskan siirtomaavirkailijain kankeuden . . .

"Vaikka heidän joukossaan on joitakin isänmaallisia ja säädyllisiä ihmisiä, suurin osa Saigonin hallitsevista miehistä ovat kuin bourbonit, jotka eivät ole mitään oppineet eivätkä mitään unhoittaneet . . ."

Kylmä tosiasia on, että Vietnamin sota uhkaa nyt koko ihmiskuntaa. Jos esim. Manilan konferenssin jälkeen laajennetaan edelleen Yhdysvaltain hyökkäyssotaa Vietnamissa, kuten vissit länsimaiset piirit ovat ennustelleet, silloin tulee rauhaa uhkaava vaara vieläkin suuremmaksi.

Kaikkien vastuuntuntoisten ihmisten, laitosten ja ennenkaikkea sanomalehtien velvollisuus on tässä tilanteessa puolustaa totuutta sellaisena kuin se on, yrittämättä yli- tai aliampuvilla propagandafraaseilla tehdä väkivaltaa totuudelle.

Berliini ja Pariisi

Saksan kysymys on parin viime päivän aikaan kohonnut melkeinpä yhdellä iskulla ulkomaanuutisten suurten otsikoiden aiheeksi. Länsi-Saksan sosialidemokraattisen puolueen varapuheenjohtaja Herbert Wehner räjäytti todellisen poliittisen pommin ehdottaessaan äsket-äin, että Saksan demokraattisen tasavallan ja Länsi-Saksan kesken voitaisiin muodostaa talousyhteisö yhteisine virkamiehineen lähes samaan tapaan kuin on asia länsieurooppalaisissa puitteissa. Hän sanoi, ettei suhteita DDR:ään tarvitsisi hoitaa niin varovasti kuin tähän saakka ja että Bonnin yleissaksalaisten asioiden ministeri ja DDR:n vastaavien asioiden ministeri voisivat tavata jonakin päivänä neuvotellakseen jaetun Saksan ihmisiä rasittavista ongelmista. Hallituspiirit tietysti nousivat takajaloilleen ehdotuksen johdosta todeten sen "olevan uhkana koko Saksan politiikalle". "Mitä itse asiassa Itä-Saksan hallituksen täydellistä tunnustamisesta puuttuisi", jos Wehnerin esittämä ministereitten yhteistyö toteutuisi", kysyttiin kristillisdemokraattien unionin taholta.

Tuskin oli selvitty tästä ensimmäisestä shokista, kun jo räjähti toinen poliittinen saman sarjan pommi. Itse sosialidemokraattien puheenjohtaja Willy Brandt oli Itä-Berliinin puolella Neuvostoliiton DDRssä olevan suurlähettilään Pjotr Abrassimovin illallisilla viikko sitten torstai-iltana. Brandt vieraili Berliinin itäosassa ensimmäistä kertaa muurin pystyttämisen jälkeen. Vaikka viisi tuntia kestäneestä tilaisuudesta ei olekaan annettu julkisuuteen mitään tietoja, koski se ilmeisesti samoja asioita — nimittäin Saksan ongelman saamista irti kuolleesta pisteestä. Mielenkiintoista on, että Neuvostoliiton ulkoasiain ministeri Andrei Gromyko vieraili yllättäen Itä-Berliinissä.

Lisää löylyä keskusteluun antoi Saksan demokraattisen tasavallan päämiehen Walter Ulbrichtin Neue Rhein Ruhr Zeitungin kirjeenvaihtajalle antama haastattelu. Kyseinen lehti on sosialidemokraattien voimakas kannattaja. Lausunnossaan, joka annettiin 10Jn Itä-Berliinissä pidettyyn kokoukseen tarkkailijana osallistuneelle lehden toimittajalle, Ulbricht ilmoitti DDRn olevan valmiin lähettämään ministereitä Bonniin neuvottelemaan koko jaettua Saksan kansakuntaa koskevista kysymyksistä. "Olemme suostuvaisia Saksan valtioiden keskeisiin neuvotteluihin ilman mitään ennakkoehtoja", sanoi Ulbricht.

Tienhaaraan on Länsi-Saksa joutunut niin ulko- kuin myös Saksan-politiikan hoitamisessa. Bonnin hallituspiirien omaksuma jäykkä, joustamaton "me olemme yksin Saksa" on johtanut umpikujaan ja uusia linjoja joudutaan etsimään. Saksan jälleenyhdistäminen on pitkäaikainen prosessi ja se on toteutettavissa vasta jännityksen lieventämisen ja idän ja lännen lähentymisen tapahduttua. Oppositiossa olevan Saksan sosialidemokraattisen puolueen aloittama toiminta osoittaa, että ainakin sillä taholla on entinen asennoituminen muuttumassa.

Viime viikolla päättyi Pariisissa mielenkiintoinen valtiovierailu. Bulgarian kansantasavallan ministerineuvoston puheenjohtaja Todor Zhivkov on ensimmäisellä vierailullaan toisen maailmansodan jälkeen sosialistisen leirin ulkopuolella. Hän on myös ensimmäinen Bulgarian valtionpäämies, joka on sodan jälkeen käynyt Parisissa.

Ranskan kannalta tämä vierailu on jatkoa linjalle hyvien suhteiden solmimiseksi Itä-Euroopan maihin. Aikaisempia toimenpiteitä ovat olleet presidentti de Gaullen vierailu Neuvostoliitossa sekä ulkoministeri Maurice Couve de Murvillen kierros Itä-Euroopan sosialistisissa maissa. Pääministeri Todor Zhivkovin johtaman valtuuskunnan tarkoitus on tietysti laajentaa Bulgarian ja Ranskan välistä taloudellista yhteistyötä sekä myös kulttuuriyhteyksiä. Viime viiden vuoden aikana on maiden välinen kauppavaihto kasvanut jatkuvasti ja kohonnut kolminkertaiseksi.

Vaikka keskustelut ovat ennen kaikkea koskeneet Bulgarian ja Ranskan välisiä ongelmia ovat esille nousseet myös kansainväliset — mm. Vietnamin kysymys. Pääministeri Zhivkov on kertonut lehtimiehille hänen ja de Gaullen päässeen yksimielisyyteen Vietnamin sodan rauhanomaisen, neuvotteluilla tapahtuvan selvittämisen välttämättömyydestä. Presidentti de Gaulle ja pääministeri Todor Zhivkov neuvottelivat kahden kesken kokonaisen tunnin. Pääministeri Zhivkov sanoi myöhemmin olevansa erittäin tyytyväinen neuvotteluihin. "Huomasin paljon samankaltaisuutta näkemyksissämme maailman suurista ongelmista", sanoi hän. Ranskan pääministerille Georges Pompidoulle esitettiin vierailun aikana kutsu saapua Bulgarian virallisille vierailulle. Pääministeri Zhivkov muistutti samassa yhteydessä, että presidentti de Gaulle on luonnollisesti alati tervetullut Bulgarian vieraaksi.

Paavo Ruonaniemi, (K. U.)

Vakoilusta tuomittu George Blake karannut vankilasta Englannissa

Lontoo. — George Blake, 44-vuotias kaksois-agentti murtautui täällä lauantai-iltana vapauteen Wormwood Scrubs vankilasta Länsi-Lontoossa.

Blake tuomittiin vuoden 1961 toukokuussa 42:ksi vuodeksi vankeuteen. Hänet huomattiin poissaolevaksi lauantai-iltana kello 7 ajoissa. Rautaristikot vankilakäytävän päässä oli sahattu poikki ja köysiraput sen löydettiin vankilaseinämän ulkopuolelta.

Poliisit arvelivat, että Blaken vankilatoverit, ehkä sääliintuneista häntä kohtaan siksi kun hänet oli tuomittu pisimpään vankeusrangaistukseen koko Englannin historiaassa, olivat järjestäneet usoolmurron.

Blake sanoi kääntyneensä kommunismiin kolmi-vuotisen sotavankeuden aikana Pohjois-Koreassa. Hän joutui sotavangiksi toimiessaan Englannin varakonsulina Seoulissa. Hänet palautettiin sotavankeudesta takaisin vuonna 1953.

Hänen alkuperäinen nimensä oli Behar. Toisen maailmansodan aikana hän toimi Hollannin vastarintaliikkeessä, hän pääsi pakenemaan Espanjaan ja sieltä myöhemmin Englantiin, missä hänelle sittemmin myönnettiin upseerinvirka kuninkaallisessa laivastossa ja pääsi Brittiläiseksi alammaiseksi.

Siitä asti kun hän jätti kuninkaallisen laivaston vuonna 1948 hän oli Englannin hallituksen palveluksessa, kunnes hän vangittiin v. 1961. Vakoilutoiminnassa hän paljastuessa hän asui Lebanonissa, jossa hän oli opiskelemassa Arabialaista kieltä.

CBCn päämajan malli: Marcel Ouimet vasemmalla, Canadan radion ranskalaisen verkoston pääjohtaja paljastamassa CBCn arvoltaan moni-miljoonaisen päämajan pienoismallia. Hänen vierellään seisoo Marc Carriere, Dupuis Freres-yhtiön presidentti.

Suomalais-francolaista aseveljeyttä

Kolmenkymmenen vuoden takaisten Espanjan historiallisten tapahtumien muistoja verestääkseni olen tutustunut tshekkiläisen Arthur Londonin kirjaan "Espanja, Espanja", josta olin nähnyt lehdissä monia myönteisiä lausuntoja. Espanjan kommunistisen puolueen aikakauslehti Nuestra bandera pitää sitä parhaana tähän saakka ilmestyneistä Espanjan kansalaissotaa käsittelevistä lukemattomista teoksista. Se on tähän mennessä ehtinyt ilmestyä ainakin espanjan- ja ranskankielisinä käännöksinä. Sitä kannattaisi selostaa laajaltikin, mutta tällä kerralla mainittakoon vain niistä kohdista, joissa puhutaan Espanjan fasistien suomalaisten hengenheimolaisten edesottamuksista kansalaissodan aikana.

SUOMALAISET "TODELLISIA VAPAAEHTOISIA"

Londonin teoksessa esitetyistä tiedoista käy selville, että enemmän kuin puolet Francon armeijan sotilaista oli muukalaisia, espanjalaiset olivat siinä vähemmistönä. Vuoden 1938 alussa, jolloin se käsitti 450,000 miestä, oli näistä 237,000 muukalaisia: 160,000 italialaista, 20,000 saksalaista, 50,000 marokkolaista sekä 7,000 muukalaislegioonalaista. Sodan loppuun mennessä oli armeija vieläkin muukalaisvoittoisempi, ei-espanjalaisten lukumäärä oli noussut 300 000.

Tasavallan armeija sitä vastoin oli todellinen espanjalainen kansanarmeija. Niin suuri moraalinen merkitys kuin kansainvälisten prikaatien osallistumisella tasavallan puolustamiseen olikin, kuului niihin yhteensä korkeintaan 35,000 miestä, mikä määrällisesti katsoen oli häviävän vähän puolimiljoonaisessa tasavallan armeijassa.

Miltei kaikki tasavallan armeijan riveissä taistelleet ei-espanjalaiset, ehkä paria sataa lukuun ottamatta, olivat vapaaehtoisia. Mutta miten oli vapaaehtoisuuden laita tasavallan vihollisten leirissä. Eihän vapaaehtoisiksi voida mitenkään katsoa sitä lähemmäs kahteensataan tuhanteen nousevaa joukkoa Italian ja Saksan armeijan upseereita ja sotamiehiä, jotka olivat tulleet Espanjaan kokonaisina joukko-osastoina, enempää kuin pakkomobilisoituja marokkolaisiakaan, muukalaislegioonasta puhumattakaan. Mutta oikeita vapaaehtoisia Fransonkin armeijassa sentään oli, ja juuri tässä yhteydessä jäljet johtavat Suomeenkin. Siitä anotaan:

"Ainoat todelliset vapaaehtoiset Franson puolella olivat Irlannin vapaavaltiosta saapuneet 600 fasistia, jotka taistelivat kenraali O'Duffyn johdolla, sekä jokunen sata suomalaista fasistia (puolivirallisten tietojen mukaan 300 miestä) ja joitakin eri kansallisuuksiin kuuluvia fasisteja."

Mainittakoon, että tuo herra O'Duffy oli irlantilaisen fasistijärjestön Sinipaitojen johtaja. Hän on kirjoittanut tästä vierailustaan kirjankin, jolla on komea nimi Crusade in Spain, Ristiretki Espanjassa.

Siinä että Suomen fasistit pystyivät lähettämään espanjalaisten hengenheimolaisten avuksi 300 vapaaehtoista, ei ole mitään epätodennäköistä eikä yllättävää. Luku tuntuu päinvastoin mitättömän pieneltä, kun ottaa huomioon että Suomen silloiset vallanpitäjät eivät varmastikaan estäneet ketään lähtemästä tappelemaan Franlon puolella. Toista oli niiden, jotka halusivat liittyä tasavallan puolustajien riveihin. Ehkäpä Franco ei vapaaehtoisia kaivannutkaan, kun oli yllin kyllin saatavissa vahvasti aseistettua vieraslaalaista säännöllistä sotaväkeä.

Ihmeelliseltä ja hämmästyttävältäkin tuntuu se, ettei suomalaisten fasistien "ristiretkestä Espanjassa" ole jalkaistu edes muistelmateosta. Onhan paljon mitättömimmistäkin tapahtumista kirjoitettu mahtavia eepoksia. Valtio osoittautuu sitäkin kiusallisemmaksi nyt, kun suurilla maailmankielillä nopeasti leviämässä oleva kirja on kiinnittänyt asiaan huomiota. Ja onhan toki kohtuullista toivoa, että saataisiin kuulla toistakin puolta.

SUOMEN LÄHETYSTÖKIN ASIALLA

Tunnettua on, että Madridin asukkaiden oli puolustauduttava paitsi etelästä, lännestä ja luoteesta marssineita hyökkäysjoukkoja, myös kaupungin sisäpuolelle pesiytynyttä maailmankuuluksi tullutta "viidettä kolonaa" vastaan. Eräiden maiden diplomaattikunta kantoi kortensa kansainvälisen fasismin yhteiseen kekoon avustamalla Madridin "viidettä kolonnaa". Lähetystyöt ja konsulinvirastot piiloittivat aseitettuja espanjalaisia fasisteja rakennuksiinsa. Tällaisesta julkeasta menettelystä on puhe Espanjan tasavallan ulkoministerin Alvaraz del Vayon vuoden 1936 loppupuolella Suomen ulkoministerille osoittamassaan nootissa, jossa sanottiin:

"Joulukuun ensimmäisenä päivänä heitettiin pommi talosta, joka kuuluu lisärakennuksena Suomen lähetystöön. Ihmisuhreja ei ollut. Joulukuun 3 pnä. heitettiin samasta talosta toinen pommi, joka haavoitti ohi kulkemassa ollutta lasta. Tällaisten tekojen jatkumista ei hallitus voinut sietää. Se päätti suorituttaa yksityihkohtaisen tarkastuksen rakennuksessa. Tarkastajien saapuessa otettiin heidät vastaan laukauksin, jolloin yksi heitä haavoittui. Sisälle tunkeuduttuaan he kohtasivat 525 espanjalaista, joista suurin osa oli Falangen jäseniä . . . Heiltä takavarikoitiin pistooleja, konekiväärejä ja pommeja. Nämä tosiasiat osoittavat, että osa "viidettä kolonnaa" on saanut turvapaikan rakennuksissa, joille vieraan vallan lip-

(Jatkuu seuraavalla sivulla)

Kirjeitä

MIKSI EI MYÖS TORONTOSSA?

Olen lukenut Vapaa Sanasta ja Vapaudesta Sudburyn suomalaisten suunnitelmista, miten he kaikki yhdessä, 16 eri seuraa ja yhdistystä, järjestävät Sudburyyn erikoisen Suomiviikon, Canadan 100-vuotisjuhlana.

Tulee olemaan urheilu-kilpailuja, konsertteja, näyttelyitä ja muita erikoisia tilaisuuksia. Tämä kuulostaa kaikki kovin suuremmoiselta, ja olen mielessäni odottanut koska aletaan samanlaisia suunnitelmia tekemään esimerkiksi täällä Torontossa ja muillakin paikkakunnilla missä on suomalaista kulttuuri- ja urheilu- harrastusta.

Koska vuonna 1967 joka paikassa Canadaa näitä juhlia vietetään, ja vuodessa on monta päivää, sillä näitä juhlia voi järjestää mihin aikaan vuodesta tahansa, toivommekin, että joku yhdistys tekisi Torontossakin aloitteen ja kutsuisi alustavaan kokoukseen edustajia kaikista Torontossa toimivista seuroista ja yhdistyksistä.

Kyllä varmasti mekin saisimme järjestettyä mahtavat juhlat, kaikki Suomalaiset yhteisvoimin, mitä ajattelee asiasta tämän lehden lukijat?

— ILMARI, Toronto, Ont.

PÄIVÄN PAKINA

MUUTTOMARSSILLA

Ei soiteta Marseljeesia eikä liioin Tähtilipun alla-marssia, kun Atlantin liiton päämaja (SHAPE) muuttaa presidentti de Gaullen häätämänä Pariisin Fontainebleaun palatseista pois, kirjoitti viikon vaihteessa nimimerkki "Pilkki" Helsingin Kansan Uutiset-lehdessä ja jatkoi:

Ja näyttää siltä, että ei soiteta edes Blankenburgin sirkusmarssia "Gladiaattorien tulo", kun SHAPE asettuu uusiin asemiin toisessa maassa. Tällainen uusi päämajapaikkakin on jo löydetty. Se sijaitsee Belgiassa 30 kilometriä Brysselistä etelään olevassa Casteaun kylässä.

Paikalla käyneiden mukaan on ihmeteltävää, miten Belgiasta saattaa löytyä vielä sellaisia "köyhyyden taskuja" ja suoranaisia "erämaa-alueita" kuin Casteau. Tähän asti paikkakunnan on yhdistänyt sivistyneeseen maailmaan vain yksi kapea ja kuoppainen tie Brysseliin. Kylässä on 651 taloa, 10 olutkapakkaa, mutta ei yhtään elokuvateatteria. Arvellaan kyläläisten elävän maataloudesta, vaikka ei sekään ihan varmaa ole. Paikkakunnan huomattavin nähtävyys on merirosvosuvusta periytyvän, mutta sittemmin köyhtyneen linnankreivi Vilain XIV rappeutunut linna, jonka hän luovuttaa nyt Atlantin liiton päämajalle 880 markan viikkovuokrasta.

Tieto SHAPE:n muuttamisesta on herättänyt Casteaun asukkaiden keskuudessa sekavia tunteita. Toisaalta on jo ilmestynyt gryndereitä, jotka ovat valmiit rakentamaan Atlantin liiton tiliin mitä tahansa. Mutta toisaalta asukkaiden keskuudessa herättää pelkoa tällaisen sotaelimen saapuminen paikkakunnalle häiritsemään sen ikuista sunnuntairauhaa. Niinpä kylänvanhin Henri Carlier on lausunut, että natsien saapuessa aikanaan paikkakunnalle kylvimme teille neuloja, ja kun nyt saapuu Nato, kylvämme niitä vielä enemmän.

SHAPE:n muutto ei ole suinkaan mikään pikku juttu. Sen palveluksessa on 2,200 henkilöä sekä siinä ohessa 500 militääriperhettä lapsineen. Päämaja ja sen mukana siirtyvä joukko tarvitsee runsaasti uusia rakennuksia aina kouluista lähtien, joita on rakennettava sotilasperheiden lapsille — esikunnasta puhumattakaan. Sen ilon Casteaun asukkaat, kuitenkin saavat, kokea, että Brysselistä rakennetaan vihdoinkin pikatie Casteauhin. Tämän lisäksi on rakennettava helikopterialue Brysselin ja Casteaun yhteyksien parantamiseksi. Eikä tämä riitä, vaan suunnitelmiin kuuluu myös uuden pikajunayhteyden parantaminen Casteausta 8 kilometrin päästä olevasta Monsin kaupungista Pariisiin.

Tämä muutto ja rakentaminen ei ole halpaa lystiä. Alustavien laskelmien mukaan nousevat rakennuskustannukset 2,15 miljardiin Belgian frangiin, mistä luonnollisesti Belgian on maksettava huomattava osa. Summa on niin suuri, ettei sitä varten löydy varoja käden käänteessä. Niinpä Atlantin liiton sotilaallisen päämajan sijoituskustannukset on aijoitettu 3:elle vuodelle stien, että ensiksi rakennetaan varsinainen päämaja apurakennuksineen 850 miljoonalla Belgian frangilla. Toisena vuotena on vuorossa asuin- ja koulurakennukset, mikä nielee 880 miljoonaa frangia. Ja kolmantena vuotena tarvitaan vielä 420 miljoonaa frangia.

Eräs ranskalainen diplomaatti huomautti, että Ranskan kannalta on samantekevää, minne SHAPE asettautuu, mutta hän suhtautui epäilevästi koko SHAPE:n olemassaoloon. Ei voi välttyä vaikutelmalta, että viimeistään kolmen vuoden päästä, jolloin SHAPE:n rakennusten pitäisi olla täysin valmiit, todetaan koko päämaja Casteaussa tarpeettomaksi, lausui diplomaatti. Lisäksi hän ihmetteli, mitä merkitystä uudella pikajunayhteydellä Mons — Pariisi voi olla. Pikajunalla matkustaminen ynnä Ranskan ulkoministerin Couve de Murvillen tai presidentti de Gaullen odotushuoneissa käytetty aika on ainakin yhtä pitkä kuin suorittaa matka jalan, mikäli mainitut arvohenkilöt ottavat yleensä enää vastaan Atlantin liiton vieraita, totesi ranskalainen diplomaatti.

PILKKI

Urheilua

Jevgeni Katzura maailmanmestariksi

Berliini. — Neuvostoliittolainen Jevgeni Kazura paransi omissa nimissään olevaa painonnoston maailmanennätystä saavuttamalla Berliinissä jatkuneissa MM-kisoissa 67,5 kilon sarjassa yhteistuloksen 437,5 kiloa.

Tulos on 2,5 kiloa parempi kuin entinen ennätys. Toiseksi tässäs sarjassa sijoittui puolalainen Marian Zielinski tuloksella 410 kiloa.

Tulokset: 1) Kazura, NL, 437,5 2) Zielinski, Puola, 410, 3) P. Jalayer, Iran.

Sarniassa oli mielenkiintoinen keskustelutilaisuus

Sarnia. — Impi Mähösen avaraan kotiin kokoontui lauantai-iltana kolmisenkymmentä henkeä käsittänyt yleisömäärä keskustelemaan nykyhetken tärkeistä päivänkysymyksistä. Puhujiksi oli tilaisuuteen saapunut W. Eklund Sudburysta ja CSJ:n TPK:n edustaja Ake Nummi Torontosta.

Yksimielisesti muodostettiin komitea, jonka tehtävänä on laatia suunnitelmia siitä, miten Sarniassa asuvat kansalaisemme voivat myös antaa oman panoksensa Canadan 100-vuotisjuhlien sekä Vapauslehden kultavuoden hyväksi ensi vuonna. Komitean kokoonkutsujaksi valittiin mrs. Mable Palm.

Emännät olivat laittaneet monipuolisen voileipäpöydän oikein "koreaksi". Kahvitarjoilusta saadut tulot, $27.00, päätettiin lahjoittaa Vapauden haasterahastoon, siis täkäläisten kansalaistemme sanavapauden säilyttämisen hyväksi.

Maailman turuilta

VUOTEESSA LOJUMINEN VIE "VAPAA-AIKAA"

Keskitason ranskalainen viettää enemmän aikaa vuoteessa ja ruokapöydässä kuin keskitason neuvostoliittolainen tai amerikkalainen. Tämän vuoksi hänellä on vähemmän vapaa-aikaa, kerrotaan julkaistussa tilastossa.

Ranskan valtion tilastollinen ja taloustieteellinen laitos on saanut tämän selville lähettämällä kyselykaavakkeen kuuden kaupungin asukkaille. Tuloksia verrattiin sen jälkeen vastaavanlaisiin tilastoihin Belgiassa, Länsi-Saksassa: viidessä Itä-Euroopan maassa' Yhdysvalloissa ja Neuvostoliitossa.

Ranskalainen mies tekee keskimäärin työtä viikossa 45,5 tuntia ja ranskatar 38 tuntia. Nämä luvut sijoittuvat keskipaikkeille kansainvälisessä tilastossa. Amerikkalaiset tekevät vähiten työtä: miehet 42,5 tuntia ja naiset 33 tuntia.

Ranskalaisella on kuitenkin päivittäin vain neljä tuntia vapaa-aikaa, kun taas neuvostoliittolaisella on 4 tuntia 15 minuuttia ja amerikkalaisella yli 5 tuntia. Tämä johtuu pääasiassa siitä, että ranskalainen viettää vuoteessa keskimäärin 8 tuntia 15 minuuttia ja käyttää pukeutumiseen, riisuutumiseen ja peseytymiseen 55 minuuttia. Pöydässä hän istuu 1¾ tuntia ja neuvostoliittolainen 50 minuuttia.

Kauneimmat
MUISTOJEN
KUKAT
edesmenneen ystäväni
Ilmari Sivusen
MUISTOLLE
NETTA TANNER
Timmins Ontario

VANCOUVERIN KUULUMISIA

Vancouver. — Oli oikein hyvä keskustelukokous Clinton haalilla 16 p. lokakuuta. Osmo Lahti oli laatinut 45 minuuttia kestäneen alustuksen Vietnamin historiasta englannin kielellä, jonka oli suomentanut tov. Matti Mäkelä. Siitä ilmeni että tuo 32 miljoonan asukaslukuinen maa on saanut taistella maanhyökkääjiä vastaan miltei koko historian läpi. Se on hyvin luonnonrikas maa, m.m. meillekin valo loistaa sähkölampuissa sieltä tuodusta tulenkestävästä wolfram-metallista. Käytiin vilkasta keskustelua, ja päätettiin lähettää sähkösanoma Canadan pääministerille Vietnamin sodan lopettamisen puolesta.

Seuraava keskustelutilaisuus pidetään marraskuun 20 päivänä, alkaen kello 4 ilta-päivällä. Se myöskin tulee olemaan hyvin kehittävä tilaisuus siellä saadaan kuulla etupäässä Kiinan kehityksen historiaa, joka varmaan on kuulemisen arvoinen. Tästä moni-satamiljoonaisen kansan rakennustyöstä tulee toveri Maurice Rush kuvien kanssa selostamaan. Hän on ollut Kiinassa tutustumiskäynnillä, joten on hyvin sopivaa, että mennään sinne kuuntelemaan ja tekemään kysymyksiä.

* * *

Marraskuun 5 päivänä on sitten kalastajain vuotuiset tanssit. Pöytätarjoilu alkaa kello 7 illalla. Tiketit etukäteen $2.00 ovella $2.50. Tavataan sitten siellä iloisessa seurassa.

* * *

Naiset kokoontuivat suunnittelemaan syysmyyjäisten järjestelyä. Myyjäiset pidetään marraskuun 26 päivänä, alkaen kello 5 ilta-päivällä. Siellä tarjoillaan hyvä laatikko-illallinen, joka maksaa ainoastaan yhden dollarin. Tavara kerätään kaupoista, ja yksityslahjoituksia on paljon luvassa. Tavarat myydään huutokaupalla, lasten joulukuusijuhlan sekä monien muiden kulttuuritoimintojen avustamiseksi. Siellä sitten tavataan hauskassa seurassa.

* * *

Sitten tämä kauan kaivattu näytelmä; "Roinilan Talossa" esitetään joulukuun 18 päivänä, alkaen kello 4 ilta-päivällä. Se on hyvin tunnetun kirjailijan, Minna Canthin kirjoittama laulunsekainen kansannäytelmä. Siitä ehkä vielä antaa lähemmän selostuksen Vilho Nyberg. Tämä on vain alkuhuomautus, että varaamme tämän ilta-päivän, tämän kirjailijan Suomen elämää kuvaavalle näytelmällä.

* * *

Syksyn merkeissä putoilevat lehdet puista. Voi jospa tulisi oikein lauha ja hyvä talvi, että kaikilla olisi lämmintä, elin-ehto turvaa, ja terveyttä rauhallisessa elämänolossa. Niin olisi ilo ylimmillään. Sitä toivoo. — T.M.

PORT ARTHURIN KUULUMISIA

Port Arthur, Ont. — Harvesti-seurapeli-ilta on osaston haalilla perjantaina, lokakuun 28 pnä, alkaen kello 7.30 illalla. Siihen tilaisuuteen on varattu harvestitavaraa, joten on komeita voittoja ja toiset voivat vielä tuoda lisää tullessaan. Tervetuloa!

* * *

Järvienpään lapset saivat viime viikolla ylimääräisen lomapäivän sen vuoksi kun Ontarion jatkokoulujen opettajainyhdistyksen kolmannentoista piirin edustajilla oli täällä kolmipäiväinen kokous.

Greenville Collegen tiedeopetuksen professori, tri Leon Winslow esitti perjantaina varoituksen, ettei suurten liikelaitosten pitäisi saada määräillä kouluasioita. "Tietokoneteknologia, lukulaboratoriot ja puhuvat kirjoituskoneet ovat kehittyneet suureksi liiketoiminnaksi", hän sanoi. Monet suuret elektroonialan liikkeet yhdistyvät sellaisten koulujen kanssa yhteyksissä olevien laitosten kuin oppikirjojen kustantajien sekä opetusainehistoa tuottavien liikkeiden kanssa. Opettajain on saatava tehdä valintansa sillä perusteella, "mikä on hyvä oppilaalle — ja mikä auttaa asiaa."

* * *

Nolalussa esitetään Silver Mountainin koululla lauantaina, lokak. 29 pnä, alkaen kello 8 illalla, elokuva Vietnamista sekä Expo 67. Kaikki ovat tervetulleita! — ATH.

Joukkohautaus 60 lapselle

Aberfan, Wales. — Aberfanin jätekasavyörymän johdosta kuolleen kuudenkymmenen koululapsen yhteinen hautaustilaisuus on torstaina, lokakuun 27 päivänä. Lasten vanhemmat tekivät maanantaina päätöksen yhteishautauksen järjestämisestä.

Onnettomuuden 25 muuta uhria haudataan yksityisesti tänään, tiistaina, ja 6 poltetaan krematoriossa.

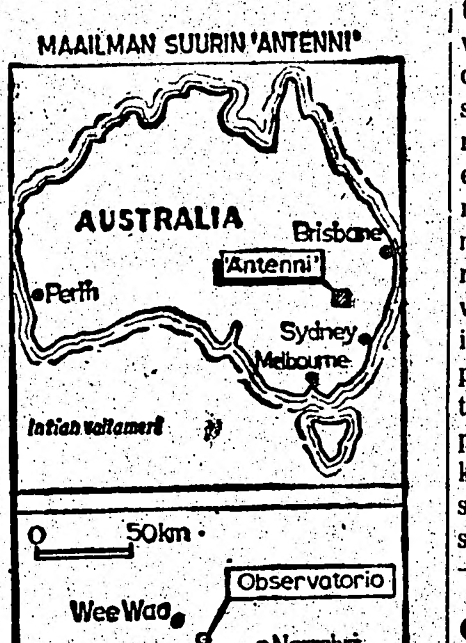

25 NELIÖKILOMETRIN SUURUINEN "ANTENNI"

Australia ryhtyy "keräämään" näkymätöntä, avaruudesta tulevaa sadetta, t.s. jatkuvasti maapallolle putoavia kosmisten säteiden hiukkasia. Jotkut niistä ovat niin harvinaisia, että niitä tulee maapallolle 1200 neliökilometrin aluetta kohden vain yksi vuodessa! Kaikki eivät suinkaan ole näin harvinaisia, joitakin osuu maapallolle tuhansittain sekunnissa. Tiede on erittäin kiinnostunut näistä hiukkasista, sillä niiden avulla voidaan saada paljon tietoja. Tutkimuksia varten Sydneyn yliopisto rakentaa maailman suurimman kosmisten säteiden "vastaanottokeskuksen". Narrabrin seudulle, kat. karttaa, rakennetaan "kosminen antenni" 25 neliökilometrin suuruiselle alueelle.. "Antenni" käsittää 25 asemaa, joissa jokaisessa on kaksi mittaria. Asemat rekisteröivät kaikki niiden kohdalle osuvat kosmiset hiukkaset. Myöhemmin on tarkoituksena laajentaa "antennin" alue 260 neliökilometriä käsittäväksi, jolloin sille tulee kaikkiaan 100 havaintoasemaa. Jokaisen aseman tehtävänä on merkitä nauhalle kosmisten hiukkasten maapallolle tuloaika, laatu ja tiheys. Nauhat lähetetään määräajoin Sydneyn yliopiston tietokoneen käsiteltäväksi.

Menetkö sinne minne minäkin: Mrs. Josephine Griffin, Los Angelesista, Kaliforniasta heiluttaa kättään ystävilleen Chicagon O'Haren lentokentällä ollessaan välipysäköinnillä lentomatkallaan Lontoosta, Englannista, minne päättyi erehdyksessä. Hän tuli vierailemaan sukulaistensa luo Chicagoon kaksi viikkoa sitten. Myöhemmin hän astui lentokoneeseen tarkoituksella lentää takaisin Los Angelesiin mutta päätyi Lontooseen Eng. Lentoyhtiö sanoi hänen matkalipussaan olleen sekavuutta ja lisäsi, että ylimääräiset mailit tulevat olemaan hänelle vapaita.

TORONTON KUULUMISIA

Toronto. — Päivälliset ovat olleet aina kaikki kaikessa ja toivotaan, että niin käy nytkin. Onhan se syöminen elämän alku joka panee jokaisen hymyilemään. Siksipä rientäkäämme Don-haalille sunnuntaina, lokakuun 30 pnä, kello 12.30 iltapäivällä.

* * *

Finlandia-kuoron konsertti pidetään Don-haalilla sunnuntaina, marraskuun 20 päivänä, kello 4 iltapäivällä. On varmaan paljon hyvää ohjelmaa.

* * *

Finlandia-kuoron harjoitukset joka keskiviikkoilta. Kuoroon sopii vielä laulajia.

* * *

Toimittaja W. Eklundin puheesta. Hän paljasti USAn tosiasiain räikeän vääristelyn Vietnamissa USAn syyttäessä Vietnamin kansaa siellä hyökkääjäksi, vaikka on selvä totuus, että vain amerikkalaiset käyvät siellä hyökkäyssotaa. Jenkeillä on nykyään yksi hyvin aseistettu sotilas jokaista 45 vietnamilaista ihmistä vastaan, mutta kansalla on se etuisuus, että he tuntevat paremmin maaston. Karkaamiset Saigonin armeijasta jatkuvat edelleenkin. Vietnamin hyökkäyssodan jatkuminen voi vetää kuitenkin mukaansa koko ihmiskunnan. Meidän tulee vaatia pääministeri Pearsonia toimimaan tehokkaammin Vietnamin sodan lopettamiseksi. Amerikan työväenliike ei ole vielä sanonut lopullista sanaansa tästä sodasta, "Vietnamin sota vie rahamme ja voi vielä viedä henkemmekin."

* * *

Olemme tehneet kaikkialla valmisteluja, meidän maamme, Canadan ensi vuonna pidettäviin satavuotisjuhlatilaisuuksiin. Tulemme esittämään konsertteja y.m. ohjelmaa. Vedoten yhteisten arvojuhlien järjestämisen puolesta, puhuja sanoi, että Järjestömme tulee järjestämään omin voimin Canadan 100-vuotisjuhlia, ellei jollakin paikkakunnalla aikaansaada yhteistoimintaa toisten seurojen kanssa. Toivomuksemme kuitenkin olisi, että kaikki suomalaiset järjestäisivät täällä yhteiset Canadan satavuotisjuhlat.

* * *

On myöskin tehty alkuvalmisteluja Vapaus-lehden 50-vuotisjuhlan merkeissä. On tähtäimessä suurempia ja pienempiä tilaisuuksia. Enemmän uusia tilauksia lehdillemme, ja suuri tulva tervehdyksiä ja ilmoituksia Vapauden 50-vuotisjuhlanumeroon.

* * *

Lopuksi toimittaja Eklund korosti, että nykyään on työväenlehti tarpeellisempi kuin koskaan ennemmin, puolustamaan työttömiä sekä alipalkattuja työläisiä ja valvomaan kaikkien kansalaistemme etuja. Tärkeätä on myös saada enemmän kirjeenvaihtoa Vapaus-lehdelle.

Keskusteltiin myös Canadan satavuotisjuhlien yhteistoiminnan mahdollisuudesta toisten suomalaisten ryhmien kanssa täällä Torontossa, koska sellainen hyvä toiminta on jo alulla Sudburyssa. — J. N.

Suomalais-francolaista aseveljeyttä

(Jatkoa edelliseltä sivulta)

pu suo koskemattomuuden hallituksen hyväksymän humanitäärisen periaatteen mukaisesti. Tuollainen menettely merkitsee diplomaattisten etuuksien skandaalimaista väärinkäyttöä. Näin ollen vaadimme herra Cacheron viipymätöntä erottamista ja poistumista Madridista."

Tässä ulkoministeri Alvarez del Vayon nootissa, joka on suomennettu Londonin teoksen espanjankielisestä laitoksesta (s. 166—167), herättää näin sivullisessa oudoksumista tuo espanlaismallinen sukunimi Cachero. Olisikohan tässä jokin väärinkäsitys, esimerkiksi nimen oikein kirjoituksessa jossakin vaiheessa tapahtunut kommellus vai onko Suomen Madridin lähetystössä (tai pitäisikö sanoa mahtavasti suurlähetystössä?) todellakin ollut vastuunalaisella paikalla mainitun nimen tuntenut herra, ne ovat kysymyksiä, joihin toivottavasti saadaan asiantuntevaa valaistusta suomalaiseltakin puolelta. Oli herra nimen laita miten tahansa, joka tapauksessa on ilmeistä, että tuonsisältöinen nootti on Suomen ulkoministerille todellakin esitetty.

YHDYSVALTAIN LÄHETTILÄÄN TODISTUS

Clade G. Bowers, joka Espanjan kansalaissodan aikana oli Amerikan Yhdysvaltojen lähettiläänä Madridissa, muistelee näitä aikoja teoksessaan "Toimintani Espanjassa 1933—39". Tästä teoksesta käy selville, etteivät suomalaiset diplomaatit olleet suinkaa ainoita, jotka tekivät samanlaisia palveluksia Francon fasisteille. Bowers näkyy olleen hyvin perillä toistenkin ulkomaiden lähetystöjen ja 'viidennen kolonnan' välisistä suhteista. London lainaa Bowersin muistelmista kohdat, jotka espanjasta suomennettuina ovat tällaisia:

"Kun jokin lähetystö oli ottanut täyden määrän 'vieraita', sai sen henkilökunta määräyksen avata näille omien asuntojen ovet. Sellaisten 'vieraiden' määrä nousi hyvin pian tuhansiin."

"Vakuutuin siitä, että diplomaattista koskemattomuutta käytettiin sodan kestäessä lukuisten poliittisten rikosten peittelemiseen ja tulin johtopäätökseen, että osa Espanjan tasavallassa toimineesta doplomaatti kunnasta esitti Molan "viidenteen kolonnaan" nähden osaa joita voidaan täydellä syyllä nimittää vähemmän kunnialliseksi".

Muistelmateoksesta käy Londonin selostuksen mukaan selville sekin, että "aseveljen" auttaminen ei suinkaan tapahtunut pelkästään epäitsekäistä tai ideologisista vaikutteista vaan että monet lähetystövirkailijat ansaitsivat sillä sievoisia summia.

Kirj. Ture Lehen

Ei äkisti sataa ajastaikaa eletä.
—Suomal. sananlasku

* * *

Ei väisty se, ken tahtoo voittaa.
H. Ibsen.

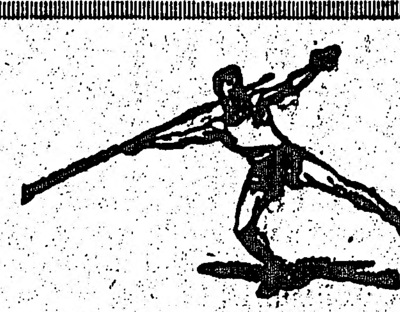

SCAU-LIITON TIEDONANTOJA

Tärkeä tiedoitus seuroille

Kun liiton rahastonhoitaja Len Boström tulee olemaan pois Canadasta useamman kuukauden ajan, niin kaikki liiton raha-asioiden hoitaminen on väliaikaisesti tällä aikaa liittotoimikunnan jäsenen Martha Turkian huolena, joten siis kaikissa niin veromerkkitilauksissa kuin muissakin liitolle kuuluvissa raha-asioissa, tulee seurojen kääntyä hänen puoleensa toistaiseksi.

V. t liiton rahastonhoitaja:

MARTHA TURKIA.

osoite:
592 Woodbine ave Apt. 18.
Toronto 8. Ontario.
Puhelin 691-3477.

Työläisurheiluterveisin,
Liittotoimikunta.
Paavo Vaurio, sihteeri.

USA menettänyt 1503 konetta

Hanoi. — Nge Anhin maakunnassa Vietnamin demokraattisessa tasavallassa ammuttiin lokakuun 14 päivään mennessä 1500 USA:n konetta. Tämän lisäksi USA:n ilmavoimien Than Hoan maakunnan asutus- ja teollisuuskeskuksiin lokakuun 16—17. päivänä suorittamien lentohyökkäysten aikana Vietnamin armeijan ilmatorjuntajoukot ampuivat alas vielä 3 viholliskonetta.

Näin ollen Yhdysvallat on menettänyt Vietnamin demokraattisessa tasavallassa 1503 konetta.

Suurten sotatappioittensa vuoksi amerikkalaiset olivat pakoitettuja tämän vuoden alussa ostamaan uusia koneita 1,7 miljardin dollarin arvosta ja heinäkuun alussa ostettuja 280 konetta varten amerikkalaiset joutuivat myöntämään 700 miljoonan dollarin suuruisen summan.

Erhardin nuhteet Brandtille

Länsi-Berliini. — Länsi-Saksan liittokansleri Ludwig Erhard teki selväksi Länsi-Berliinin pormestarille Willy Brandtille ettei maan hallitus toivo ottavan liian usein yhteyttä Itä-Berliiniin sijoitettuun Neuvostoliiton suurlähettilääseen.

Liittokansleri keskusteli Brandtin kanssa tämän hiljattain suurlähettiläs Pjotr Abrasmovin luo Itä-Berliin tekemästä vierailusta. Vierailu herätti arveluja uusista toimista, joilla Brandtin johtamat oppositiossa olevat sosiaalidemokraatit pyrkivät lieventämään Saksan kahtiajakoa.

HENKILÖKOHTAINEN
JOULU- ja UUDEN VUODEN TERVEHDYKSENNE
VAPAUDEN JOULUNUMEROIHIN
jotka ilmestyvät:
Lännen numero jouluk. 13 pnä
Itä-Canadan joulukuun 15 pnä

Teillä on erinomainen tilaisuus lähettää Vapauden välityksellä joulu- ja uuden vuoden tervehdyksenne ystävillenne ja tuttavillenne kautta maan.
Te voitte valita henkilökohtaisen, erikoiskehyksessä olevan tervehdyksen, joita on $2.00, $3.00, $4.00 ja $5.00 hintaisia, kirjoittamalla nimenne ja osoitteenne valitsemaanne tervehdysmalliin. Lähettäkää se maksun kanssa Vapauden konttoriin tai antakaa paikkakuntanne asiamiehelle.

HYVÄÄ JOULUA
JA ONNEA
UUDELLE VUODELLE
toivotamme kaikille tovereillemme ja ystävillemme!
(Nimi
(Osoite)
Hinta $3.00

Hauskaa Joulua ja
Onnelista Uutta Vuotta
toivotamme kaikille ystävillemme!
(Nimi
(Osoite)
Hinta $2.00

Tilatkaa Vapaus!

Vapaus Publishing Company Limited
Box 69 Sudbury, Ont.

JOULU- JA UUDEN VUODEN TERVEHDYKSENNE
VAPAUDEN JOULUNUMEROIHIN
JOTKA ILMESTYVÄT SEURAAVASTI: LÄNNEN NUMERO JOULUK. 13 JA ITÄ-CANADAN NUMERO JOULUK. 15 PNÄ

Teillä on mainio tilaisuus VAPAUDEN joulunumerojen palstoilla toivottaa HAUSKAA JOULUA ja ONNELLISTA UUTTA VUOTTA ystävillenne ja tuttavillenne kautta Canadan. Tavallisten tervehdysten hinnat vaihtelevat 50 sentistä dollariin.
Erikoisesti suosittelemme kehyksessä julkaistavaa HENKILÖKOHTAISTA JOULU- ja UUDENVUODEN TERVEHDYSTÄ, joista asiamiehemme voi esitellä Teille useita eri malleja. Niitä on $2.00, $3.00, $4.00 ja $5.00 hintaisia.
Kaikkien tervehdysten tulee olla lehtemme konttorissa viimeistään joulukuun 5 päivään mennessä.

KERÄÄJÄN NIMI ....
PAIKKAKUNTA ....
KIRJOITTAKAA NIMENNE HYVIN SELVÄSTI

Canadan juhlavuoden
TASKUKALENTERI 1967
on nyt ilmestynyt
132 SIVUA - HINTA 75c
(Ontariossa lisättävä hintaan 5% myyntivero, joka on 4 senttiä)
Taskukalenteri

SISÄLTÖLUETTELO:
Kalenteriosasto, käsittäen nimipäivät, merkkipäivät ja muistiinpanosivut
Pikasilmäys 100-v. juhlaa viettävän Canadan historiaan, käsittäen 10 sivua
Canadan eläkesuunnitelma
Leskien eläke
Canadan juhlapäiviä
Maailman pisimmät tunnelit
Aitien avustus Ontariossa
Leskien ja yksinäisten naisten avustus
Sokeiden avustus Ontariossa
Canadan mittoja ja painoja
Metriset mitat ja vertailu
Tilavuusmittoja ja lukumittoja
Mikä on bushelin paino — pintamittoja
Lämpömittarit
Lämpömittarien vertailu
Canadan postimaksut
Rekisteröity posti ja "Money orders"
Suurimmat kaupungit
Canadan suurimmat kaupungit

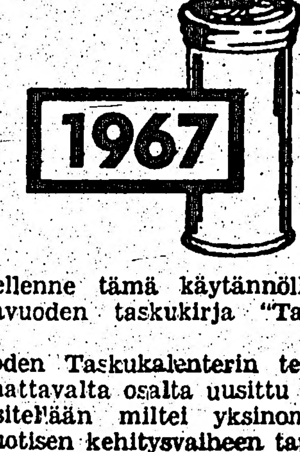

Hankkikaa itsellenne tämä käytännöllinen Canadan juhlavuoden taskukirja "Taskukalenteri 1967".
Tämä juhlavuoden Taskukalenterin tekstiosasto on huomattavalta osalta uusittu niin, että siinä käsitellään miltei yksinomaan Canadan 100-vuotisen kehitysvaiheen tapahtumia ja Canadan asioita yleensä. Canadan historiaa käsittelevässä, 10-sivua käsittävässä katsauksessa on tärkeitä tietoja maamme satavuotisen historian kehityksestä.

Taskukalenterin tilauksista jotka käsittää 5 kpl. tai enemmän myönnetään asiakkaalle 15% alennus.
Taskukalenteria on saatavana paikkakuntanne asiamieheltä tai tilaamalla osoitteella:
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
P.O. Box 69 Sudbury, Ontario

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

MYYTÄVÄNÄ huonekalustoa ym. irtaimistoa

EDESMENNEEN HEIKKI HANNULAN paikalla Nairn Centressa myytävänä melkein uusi sähköjääkaappi ja istumasohva, jonka saa helposti muutettua vuoteeksi ym. muuta irtaimistoa. Pesänhoitaja tavattavissa paikan päällä lauantaina lk. 29 pnä klo 9 ap. — klo 11 ap. Tulkaa katsomaan ja tekemään hyviä kauppoja.

FARMI MYYTÄVÄNÄ

EDESMENNEEN SANDRA JA KUSTI VARJOSEN 160 eekkerin farmi myytävänä kaikkine irtaimistoineen Dill Townshipissa Wanupissa. Paikan päällä on hyvä kahden huoneen asuinrakennus, hyvä sauna, navetta ja muita rakennuksia. Lähempiä tietoja saa pesänhoitajalta: Benny Heino. R. R. 3, Sudbury, Ont. Puhelin 694-5119.

(22-25-27)

Maailman kuulu
Bombardier ski-doo. the light-footed snowmobile
kevyt kulkuinen moottorikelkka

Hinnoitettu $695 lähtien
Mestari alallaan
3 mallia saatavissa
OSTAKAA NYT HELPOT VÄHITTÄISMAKSUT
NORTHERN SNOWMOBILE LIMITED
Bombardier Ski-Doo myynti ja palvelu
PUH. 674-3531
282 Lasalle Blvd., Sudbury

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Canadan satavuotisjuhlaa valmisteleva yhteinen komitea kokoontuu Finnish haalilla torstaina lokakuun 27 päivänä kello 7.30 illalla. Ravintolakuntaa pyydetään varaamaan noin 30 hengelle kahvit.

Sävel-kuoron harjoitukset Finnish haalilla keskiviikkoisin kello 7.30 ill.

Työn Puiston mainio sauna on avoinna keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin kello 1—11 ip.

Vapaus-kustannusyhtiön johtokunnan kokous tiistaina lokakuun 25 päivänä kello 7.30 illalla liikkeen konttorissa.

Eino Tuovinen kuoli lauantaina

Eino Tuovinen, Copper Cliffista, Ont., kuoli lauantaina, lokakuun 22 päivänä Sudbury Memorial sairaalassa. Hän oli 61 vuoden ikäinen.

Suremaan jäi lähinnä vaimonsa Hanna, kotona Copper Cliffissa sekä tyttärensä mrs. Douglas (Rauni) Wainman, Clintonissa, Ont., mrs. Ants (Maria) Piirik ja mrs. Gerald (Kirsti' Levert Torontossa.

Hautajaistilaisuus on Jackson & Barnard hautaustoimistossa 233 Larch St., tiistaina, kello 1 ip. Tuovinen lähetetään haudattavaksi Torontoon.

Lainakirjasto avataan 2. pnä

Kaikille lukuhaluisille ilmoitetaan, että Finnish haalila oleva, CSJn kirjasto avataan taas tavalliseen tapaan marraskuun 2 päivänä kello 7—8. Käyttäkää hyväksenne tätä tilaisuutta. Lukeminen avartaa elämänkatsomusta ja on hyödyllistä ajankulkua.

HERKULLINEN
KAALIKÄÄRYLEPÄIVÄLLINEN
jälkiruokineen
FINNISH-HAALILLA
195 Spruce Street, Sudbury, Ontario
SUNNUNTAINA, LOKAKUUN 30 PÄIVÄNÄ
alkaen klo 12 päivällä
ATERIAN HINTA $1.25 — LAPSET 75c
Tervetuloa nauttimaan herkullisesta päivällisestä!

Komitea on taas "oikeilla jäljillä"

Erikoiskomitea, joka on valittu tutkimaan teollisuusalueiden muodostamia probleemeja, on takaisin oikeilla raiteilla, sanoi teollisuuskomissionin puheenjohtaja torstaina.

Denis McKinty ja muutamat komissionin jäsenet olivat viime kuussa esittäneet erikoiskomitealle paheksumisensa sen johdosta, että tämä oli ottanut hoitoonsa komissionille kuuluvan työn.

Erikoiskomitea, joka käsittää kaupungin valtuusmiehet, teollisuuskomision jäsenet, suunnittelijat ja kiinteistöasiantuntijat on sitä mieltä, että liiallisesta virallisuudesta johtuvat muodollisuudet aiheuttavat epäselvyyttä ja heikentää kaukonäköisten liike- ja teollisuusmiesten rohkeutta.

Komiteaa syytettiin komissionin varpaille astumisesta ja politiikkaan sekaantumisesta.

McKinty sanoi, että komissionin, komitean työn arvostelusta on ollut jotain hyötyä.

Teollisuuskomissioneeri Art Waller sanoi, komitean ylikatsoneen kartan valmistuksen, josta näkyy käytettävissä olevat ja teollisuustarkoituksiin kelpaavat maa-alueet kaupungissa.

Komitean on myöskin odotettu antavan mahdollisuuksia enemmän ja parempien teollisuusalueiden muodostamiseksi kaupungin ulkopuolelle.

Sulo Koski kuoli maanantaina

Sudburyn seudulla syntynyt ja kasvanut Sulo Koski, 1660 Paris-kadulta, kuoli odottamattoman äkkiä kotonaan eilen, lokakuun 24 päivänä. Suremaan jäi lähinnä hänen veljensä Bill Koski, Sudburyssa.

Hautaus suoritetaan Jackson & Barnard hautaustoimistosta, 233 Larch kadulta, mutta yksityiskohtaisempia tietoja hautajaisten järjestelyistä ei vielä ole.

Suomalainen autokorjaamo
D. G. MOTORS
PAUL LUOMA
Erikoistunut automaattisiin vaihteisiin
Yleistä autokorjausta
KAIKKI TYÖ TAATAAN
KOHTUULLISET TAKSAT
Puhelin 674-0988, kotiin 694-4387
387 Bessie Street, Sudbury, Ont.

Ei pukkiparaatia tänä vuonna

Perinteellistä joulupukkiparaatia ei tulla näkemään Sudburyn kaduilla tänä vuonna ilmoittavat kauppakamarin nuoriso-osasto sekä kauppiaitten yhdistys.

Yhdistys on päättänyt käyttää liikenevät varat uusien jouluvalojen hankkimiseen Durham ja Elm kaduille, koska vanhat ovat jo pahoin kuluneet.

Kauppakamarin nuoriso-osasto sanoo toivovansa, että jos suunnitelmat aloitetaan aikaisin ensi vuonna voimme nähdä paraatin jälleen 1967.

USAssa puhutaan 'kahdesta Kiinasta'

Washington. — Eräs lautakunta, käsittäen 27 huomattavaa Amerikan kansalaista, vaatii Johnsonin hallitusta hylkäämään USAn pitkäaikaisen asenteen joka on tähän asti jarruttanut Kiinan hyväksymistä YKn jäseneksi.

Tämän lautakunnan johdossa oli äskettäin eläkkeelle siirtynyt Robert V. Roosa, USAn entinen valtiovarain ja raha-asiain apulaisministeri sekä Frederick S. Beebe, Newsweek Inc., ja Washingtonin Postin puheenjohtaja.

Lautakunnan raportissa väitettiin, että USAn tulisi omaksua kanta, joka tarjoaisi molemmille Kiinoille YKn jäsenyyden.

"Uskomme, että aika on koittanut Amerikalle ruveta kannattamaan jonkinlaista "kahden Kiinan" ratkaisua YKssa", jatkaa lautakunnan raportti.

Vaikkakin raportin arvostelu oli jokseenkin äänetöntä niin se oli selvästi ristiriidassa hallituksen hiljattain tehdyn päätöksen kanssa, joka jätti Kiinan YKn jäsenyyskysymyksen vieläkin kielteiseksi.

"Me uskomme, että USAn asema tulisi lujittumaan yleismaailman asioissa jos se tunnustaisi, että yhden Kiinan tilalla on nykyään kaksi Kiinaa. Molempien olisi oltava YKn jäsenyydessä.

Raportti kyllä huomioi, että punainen Kiina tulisi mahdollisesti kieltäytymään YKn jäsenyydestä jonkun aikaa sen takia kun "Kansallinen" Kiina on siellä edustettuna, mutta sen poissaolon taakka kuitenkin siirtyisi Washingtonista Pekingiin.

"Kiinan Kansantasavalta laajoine maa-alueineen ja 700-miljoonaisine kansoineen lukeutuu nyt kieltämättömästi kansainvälisen politiikan kuvaan — se on liian suuri jätettäväksi huomioimatta — ja liian tärkeä pitää eristettynä."

NDPn nimityskokous marraskuun 19 pnä

Uuden Demokraattisen Puolueen Itä-Sudburyn vaalipiirin yhdistys tiedoittaa suurella mielihyvällä, että maakuntavaalien ehdokkaan nimityskokous tullaan pitämään Club Allegri-salissa 47 Caruso St., Conistonissa lauantaina marraskuun 19 päivänä.

Itä-Sudbury on uusi maakuntavaalipiiri Sudburyn alueella, johtuen vaalipiirien uudelleenjaosta. Lainlaatijakunnan edustajamäärää lisättiin 85:stä 117:sta istuimeen.

Itä-Sudburyn vaalipiiri käsittää: Capreol, Hanmer, Val Caron, Val Therese, Guilletville, Falconbridge, Garson Wanapitei, Markstay, Warren, Coniston, Rutter, Noelville, Burwash St. Charles, Estaire, Wanup ja Copper Cliff.

Myöskin mukaan luetaan seuraava Sudburyn kaupungin osa: Etelään No. 17 maantiestä, kaupungin itäiseltä rajalta länteen Wessex katuun saakka, pitkin Ramsey Laken pohjoisreunaa Lily Creekin keskilinjaan ja lounaaseen pitkin tätä linjaa Martindale Roadiin saakka ja sitten länteen suoraa linjaa Kelly Laken tielle saakka.

French River on äärimmäinen eteläinen raja.

Lähempiä tietoja saadaksenne, ottakaa yhteys:

Thomas Tobey, Regional Organizer, New Democratic Party, 92 Frood Road, Sudbury.

Telephone 674,1223 tai 673,0357.

KAIKENLAISTA
PUUTAVARAA
ja
RAKENNUS-TARPEITA
SÄHKÖ- ja PUTKITUS-TARPEITA - MAALIA
kohtuullisin hinnoin
RICHARD LAKE LUMBER
& Builders Supply Ltd.
PUH. 673-8487
Maantie 69 etelään
Richard Lake
Posti: Site 8, R. R. 3, Sudbury

Kokeilua luokattomalla koululla

Toronto. — Ontarion opetusministeriö tulee tervehtimään myötämielisesti ehdotettua luokattoman (gradeless) korkeakoulusysteemiä, jota tultaneen kokeilemaan Toronton kaupungin länsiosassa, vaikka se mahdollisesti tulee olemaan vastakkainen nykyisin voimassa oleville säädöksille, sanoi Toronton kouluhallinnon puheenjohtaja perjantaina.

Barry Lowes sanoi ministeriön joko muuttavan säädökset tai määräävän koulun, joka pitäisi avautua v. 1969, laatimaan vapaasti omat sääntönsä.

"Minä uskon, että he tulevat olemaan iloiset antaessaan jonkun mennä edellä näyttämään, että tällainen koulu on mahdollinen", hän sanoi.

Työväenmiehiä lakosta vankilaan

Petergorough. — Kaksikymmentä viisi miestä, joille langetettiin vankilatuomiot oikeuden päätöksen halveksymisesta sen johdosta kun he estetuomiosta välittämättä osallistuivat viime helmikuussa lakkovahdintaan Tilco Plastics Ltd. tehtaan edustalla, meni maanantaina takaisin vankilaan siksi ajaksi kun heidän juttunsa käsitellään vetoomusoikeudessa.

Kaksikymmentä miestä sai estetuomion halveksumisesta 15 päivää vankeutta ja viisi miestä kaksi kuukautta. He olivat aikaisemmin yhden päivän vankilassa ennen kuin asiasta esitettiin vetoomus.

Sukupuolimuutoksen jälkeen entiselle "miehelle" lapsi

Johannesburg. — Etelä-afrikkalainen, 24-vuotias kabarettilaulajatar Melanie Martin, joka esiintyi miehenä siihen asti kunnes hänelle vuosi sitten tehtiin sukupuolimuutos-leikkaus, sanoo nyt olevansa raskaana.

"Olen äärettömän kiihtynyt," hän sanoi sunnuntaina. "Lääkärini sanoo että olen varmasti raskaana . . . Joukko kokeita on todennut asian niin olevan.

Melanie, jonka nimi on yksityiselämässä mrs. Murial Asmby, on ensimmäinen 'naiseksi muuttunut mies", joka synnyttää lapsen, mikäli tämä tieto on paikkansa pitävä.

Jos tilanne kehittyy normaalisesti, synnytys tapahtuu keisarinleikkauksen avulla kuuden kuukauden kuluttua.

Kolme poraajaa sai surmansa

Alameda, Sask. — Kolme miestä ja neljä muuta loukkaantui vakavasti kunnesikaivon porauslaite koskettï sen yllä olleeseen 14,000 voltin sähköjohtoon tämän kauppalan lähettyvillä, noin 150 mailia kaakkoon Reginasta.

Sudburyn osaston syystoiminta-kalenteri

LOKAKUU

30 pnä — Päivälliset

MARRASKUU

3 pnä — Sävel-kuoron bingo
13 pnä — Sävel kuoron päivälliset
17 pnä — Näytelmäseuran bingo
27 pnä — Näytelmän esitys

JOULUKUU

1 pnä — Lastenkomitean bingo
11 pnä — Sävel-kuoron konsertti
15 pnä — Melody orkesterin bingo
18 pnä — Lasten joulujuhlat

TAMMIKUU — 1967

12 pnä — Johtokunnan bingo
22 pnä — Päivälliset

· SANOTAAN...'

PERHEEN NUOREMMILLE

Aila Taught Grades 1 and 2

Dear Irja-täti, boys and girls.

I guess many people were disapointed because after it snowed about 5 inches it all melted away.

At school we have been havin a few tests and I have done alright in hem so far.

About the beginning of the month I had to go and teach grades 1 and 2 for half a day. Last Friday I had to teach them again but for a whole day. The principal had to go to a principals' meeting in town.

This week the NHL hockey season starts and I'm looking forward to it. On Friday this week we get a holiday because of the teachers convention.

Pretty soon it will be Hallowe'en again. I hope that all the boys and girls write to Irja-täti and tell her whether they are going out for treats or not. I hope that everyone will be safety concious on Hallowe'en night.

Yours truly. Aila Alanen.

Annette Is Going Haloween Treating

Dear Irja-täti, boys and girls.

On Saturday, October 15 it snowed and we got almost five inches of snow.

I have not received a letter from Lorie for a long time. I would like to hear from her soon, to hear what she did on her holidays.

I have been doing quite well in school and my exams. How many boys and girls are going for Hallowe'en treats? I'm going this year. I haven't gotten my costume and mask yet. Remember boys and girls NO MISCHIEF.

When my brother Arnold was on a tour of Nova Scotia he sent us all kinds of rocks and sea shells. Bye for now. Your friend.

Annette Alanen.

* * *

Eugene Has A Lot to Tell

Dear Irja-täti, boys and girls.

Hi. Sorry I haven't written for such a long time. Last year I passed into grade 5 with 86.5 per cent. I also won the public speaking contest. This is the second time I have won.

I got a kitten and we named him Smokey. He was away for four days and I thought he wouldn't come back.

My friend and I slept in a new tent and we got all green from the colour.

I bought a chemistry set and while I was doing an experiment I overheated a test tube and it broke.

On my vacation we went to Elora. We were only a few miles from our destination when the tire from the camp trailer came right off. We were there for six hours when it should have taken only 2 hours.

I have been to school only a month and I find it hard. For new math we are taking geometry.

Four weeks ago my mother fell and dislodged a bone in her elbow She was in hospital for a week then she came home and had a cast on her arm for two weeks and then a week without a cast and now she is getting therapy for it.

Well bye for now.

Eugene Ellmen.

Irja-tädin postilaatikko

Dear boys and girls.

Hello everyone. Thanksgiving Day is past and Hallowe'en is just around the corner so to say. I do hope that all of you who are going "trick or treating" will be very careful so that no accidents will happen and thereby spoiling this happy time of the year.

Today we are very lucky again to have three letters for this osasto. Thanks, Aila, Annette and Eugene for writing.

Aila had something very interesting to say. She apparently has been teaching the first and second graders. How very commendable.

Annette is still waiting for Lorie to write to her and also to this page. So come on Lorie and also Vickie do let us hear from you.

Quite a pleasant surprise it was to hear from you Eugene. Yes, Eugene it is some time ago that you wrote last. Last April to be exact. But better now than never, so thanks again but do remember us sooner next time.

And so with this reminder to be very careful come Hallowe'en and have yourselves a good time I'll sign off and until next week again kuulemiin.

— Irja-täti.

* * *

A Musician's Tale of Woe

Musical instrument? Is that what it is? I have before now doubted this fact, especially when I am forced to practise.

And the worst of is, all my relations inform me happily: "Oh! How lucky you are! It's a beautiful instrument." Or worse still: "I am sure you will be so happy learning the clarinet."

In my hands, as my mother cruelly remarks, the clarinet becomes an instrument of torture, rather than of music.

It really is a wretched instument: I should like just ten minutes with the inventor. This horrible person set it in the utterly deplorable key of B flat. This fact in itself would not be so bad, were it not that all the music for it is written in the key of C!

It is simple, you think, to begin to learn the clarinet. Not so- One does, in fact, need (a) a clarinet; (b) a great deal of patience; and (c) a cleaning device which I will now attempt to describe. It consists of a piece of rag with a safety pin attached to one end. This is dragged through the two parts of the instrument in turn.

Having so equipped oneself, one sets out on the matter in hand, namely, to learn to play the "beautiful" instrument.

This, however, is not as easy as it would seem. One picks up the instrument and proceeds to blow it . . . Silence. When one's face reaches that rather pretty shade known, I believe, in artistic circles as claret, one begins to lose heart.

* * *

There is, thank goodness, a correct way of playing the clarinet the lips should be placed against the reed as if one were going to say "beast" but were stopped at the "ea." Pressure should then be applied on to the reed, until a deep-toned sound results.

Having progressed from this stage, one begins to battle with scales. These are, to me, an absolute nightmare. Once these are accomplished, so the textbook says, "any amount of simple tunes can be played.'

Well, here I am. A, B flat, E, B flat—now F or F sharp? Oh, well, I'll try F. . . Here I am interrupted by a yell from my mother.

KAUNEIMMAT
MUISTOJEN KUKAT
edesmenneen hyvän ystävämme ja toverimme
OTTO PAASILAN
MUISTOLLE
Hänen työtään ja muistoaan kunnioittaen,

Piispaset	Henry Orre, Nairn Centre, Ontario
Manda ja Arvi Salo	Elsi ja Kalle Johnson
Helmi ja Werner Lammi	Eugene, Maiju ja Evert Mäenpää
Olga Taipale	Viljo ja Kauno Hietikko, Worthington, Ontario
Aino ja Tauno Kolari	Tekla ja Anselm Kääriäinen
Vilho Häkkinen	Anna ja Kalle Palo, Whitefish, Ontario
Senja ja Vic. Jutila, Beaver Lake, Ont.	
Lyyli ja Kalle Kauppinen	

EVANS LUMBER
KUTSUU TEITÄ VIERAILEMAAN
"EVANS PLAZA"
KESKUKSESSA
AVATAAN TÄNÄÄN
-ILMAISEKSI-
EVANS LUMBER "EXPO-FOR-TWO" KILPAILU
VOITTAKAA ILMAISEKSI MATKA
EXPO '67
NÄYTTELYYN
SAATTE ILMAISEN OSALLISTUMISKAAVAKKEEN JOKAISEN OSTON KANSSA MINKÄ TEETTE EVANS LUMBER-KAUPASTA
ALKAA . . .
TÄNÄÄN, LOKAKUUN 25 PNÄ 1966
LOPPUU MAALISKUUN 31 PNÄ 1967
(Onnekas pariskunta voittaakseen täytyy vastata taitokoekysymykseen)
EVANS HOME BUILDING CENTRE
Evans Plaza, Pine Street Sudbury